

**LAAJA
HYVINVOINTIKERTOMUS
2021-2024**

Sisällysluettelo

1.	TIIVISTELMÄ.....	1
2.	JOHDANTO	6
3.	HYTE-kerroin	12
4.	STRATEGIAN LINJAUKSET HYVINVOINTISUUNNITELMASSA 2024 -2025	13
4.1	Ulvilan Hyvinvointisuunnitelman 2024–2025 strategiset päätavoitteet ja mittarit.....	14
5.	HYVINVOINTISUUNNITELMAN 2024 -2025 TAVOITTEET	16
6.	SATAKUNNAN ONNELLISIMMAT JA OSAAVIMMAT LAPSET JA NUORET TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET	17
6.1	Lasten ja nuorten kaupunki kasvaa, harrastaa ja viihtyy.....	17
6.2	Välittävä ja uudistuva varhaiskasvatus ja koulutus	21
6.3	Terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt -sisällöt ja seinät.....	22
7.	SATAKUNNAN TERVEIMMÄT JA LIKKUVIMMAT KUNTALAISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET	24
7.1	Turvallinen ja sujuva arki.....	24
7.2	Aktivoivat liikuntapalvelut ja kampanjat koko väestölle.....	26
7.3	Monipuoliset ja persoonalliset kulttuuripalvelut	27
7.4	Osallistava, avoin ja aktiivinen viestintä	28
7.5	Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat (Lapset, nuoret) ..	29
7.6	Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat (aikuiset)	31
8.	TOIMINNALLISILLE TAVOITTEILLE ASETETUT MITTARIT JA NIIDEN MUUTOS VALTUUSTOKAUDELLA 2021 -2025	32
8.1	Satakunnan onnellisimmat ja osaavimmat lapset ja nuoret indikaattoritieto ja johtopäätös	33
8.2	Satakunnan terveimmät ja liikkuvimmat kuntalaiset.....	40
9.	HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN ARVIOINTIA	47
10.	HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN ERILLISOHJELMAT JA -SUUNNITELMAT	49
11.	HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN HANKKEET	50
12.	HYVINVOINTIKERTOMUKSEN LAATIJAT	52
13.	KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ JA HYVÄKSYMINEN	53
14.	LIITTEET	54

1. TIIVISTELMÄ

Kunnan on asetettava strategisessa suunnittelussaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho. Ulvilassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen käytännön ohjaus ja koordinaatio kuuluu sivistyksentoimialalle, siellä tehtävää hoitavat pääasiassa sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja hyvinvointikoordinaattori. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuitenkin koko kaupungin toimialojen yhteistyötä ja yhteinen tehtävä. Myös päätöksenteossa on otettava huomioon päätösten arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Kunta tarvitsee tietoa;

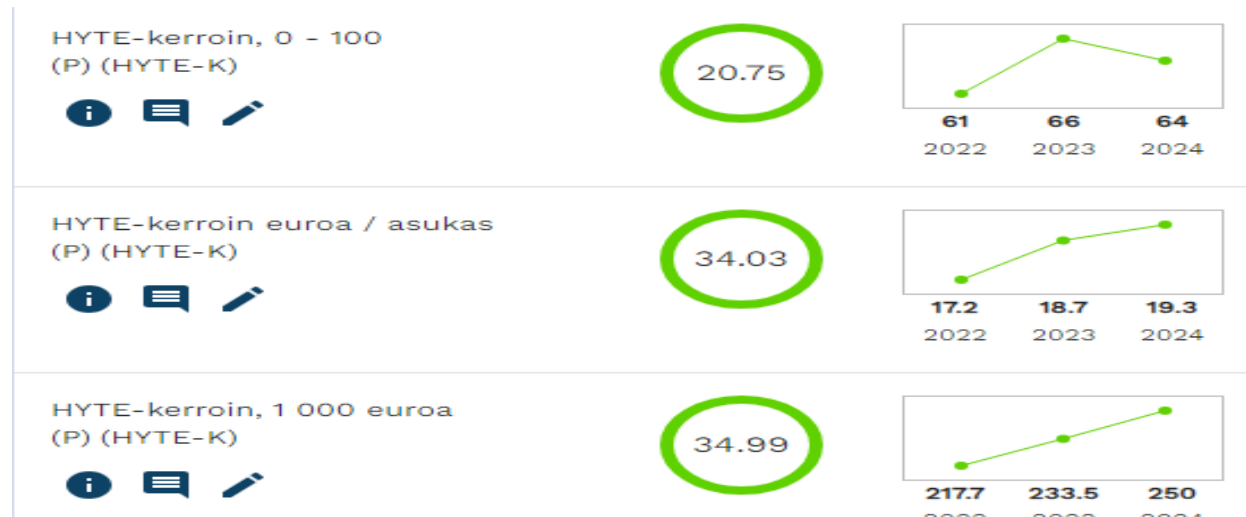
- palveluiden käytön ja palvelukokemusten seurantaan,
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen,
- ongelmien ehkäisemiseen ja eriarvoisuuden vähentämiseen,
- oman toiminnan arvioimiseksi ja kehittämisen tueksi,
- kunnan päättäjille ja asiantuntijoille päätöksenteon tueksi mm. tietoa tehdyistä toimista ja toimintamalleista, tarvittavista resursseista,
- tulevaisuuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen linjauksiin tarvittavaa tutkittua tietoa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden nykytilasta.

Valtuustolle on valtuustokausittain valmistettava Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma. Laaja hyvinvointikertomus kokoaa olemassa olevan hyvinvointitiedon yhteen asiakirjaan ja näiden tietojen pohjalta laaditaan Laaja hyvinvointisuunnitelma hyvinvoinnin edistämisen painopistealueista, tavoitteista, toimenpiteistä, resursseista ja arviointimittareista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021). Hyvinvointikertomustyötä Ulvilassa tekee kaupungin HYVE-työryhmä ja hyvinvointikoordinaattori. Tietoa kertomukseen kerätään kaikilta toimialueilta ja indikaattoritiedot saadaan Sähköinen hyvinvointikertomus-työvälineen tilastotiedoista.

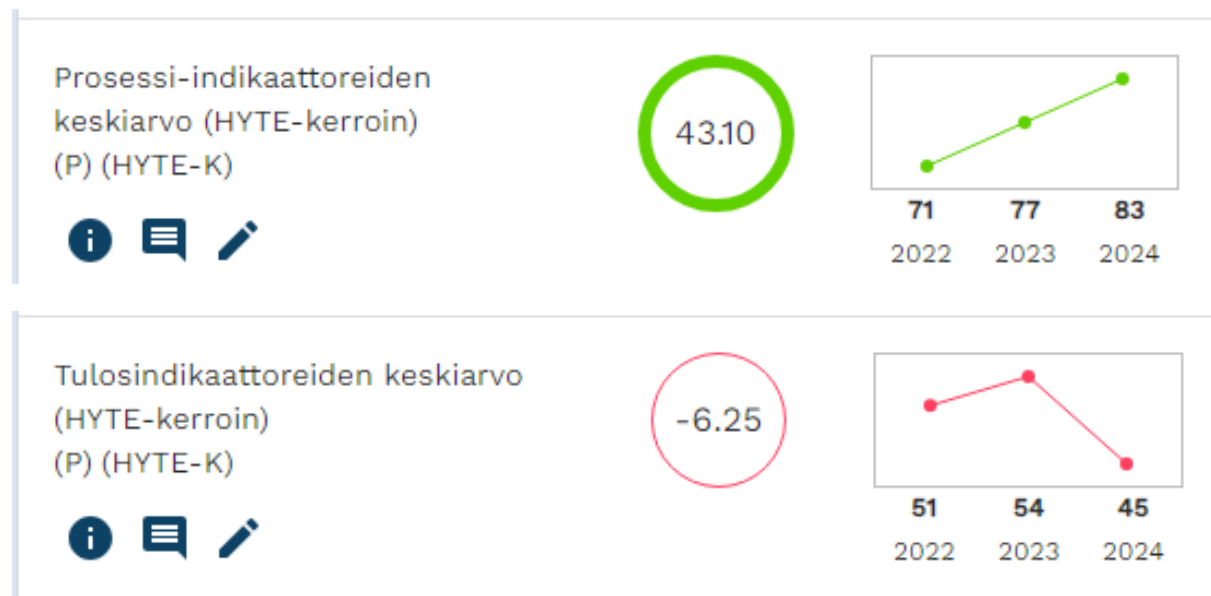
HYTE-kerroin ilmaistaan HYTE-kertoimen asteikolla 0–100. Se on keskiarvo tulosindikaattoreiden keskiarvosta ja prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta.

Uvilan HYTE-kerroin vuonna 2024 on 64.

Uvila HYTE-kerroin

Uvilan vuoden 2024 HYTE-kerroin muodostuu alla olevien indikaattoreiden keskiarvoista.

Positiivista vuoden 2024 HYTE-kertoimessa on, että prosessi indikaattoreiden keskiarvo on parantunut. Negatiivista on se, että tulosindikaattoreiden tulos on huonontunut.

Enemmän työpaikkoja ja yrityksiä tuloksista (ELINVOIMA)

- Ulvilan elinvoima indikaattori on viimeisimmän tiedon mukaan 1,05 (v. 2022). Tulos on positiivinen ja on kehittynyt paremmin kuin koko maassa keskimäärin.
- Työllisten osuus prosentteina väestöstä on hieman noussut vuoteen 2021 verrattuna (41,2 %), vuoden 2023 tilaston mukaan työllisiä oli 41,7 % väestöstä (päivitetty tieto 17.12.2024).
- Työttömiä työnhakijoiden määrä on kasvanut Ulvilassa, vuonna 2021 luku oli 7,9 % vuonna 2022 se oli 8,3 %, ja vuoden 2024 lopulla se oli 8,9 % osuus työvoimasta (5 739 lkm./työvoima, 513 lkm./ työttömät).
- Yleinen pienituloisuusaste on palautunut vuonna 2023 vuoden 2021 (10,4 %) tasolle. Vuonna 2022 se oli hieman noussut (10,7 %).
- Toimeentulotukea saaneet 18–24- vuotiaat määrä on vähentynyt vuodesta 2021 (2,7 %) vuoteen 2023 (1,7 %). Myös toimeentulotukea saavat 25–64-vuotiaat määrä on hieman laskenut (v. 2021 1,4 % ja v. 2023 1 %).
- Gini-kerroin on laskenut eli tulojen epätasainen jakautuminen on asutokunnissa tasoittunut (mitä suurempi kerroin sitä epätasaisempi on tulojako). Hyvin suurten tuloerojen katsotaan heikentävän sosiaalista koheesiota, luottamusta ja liikkuvuutta, joiden heikkene misellä on negatiivisia vaikutuksia väestön hyvinvointiin ja talouteen
- Koulutustasomittain on väestön koulutustasoa osoittava mittain, joka kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspituudella. Koulutustaso on hieman noussut Ulvilassa vuodesta 2021 (358,6) ja vuoteen 2023 (365,8).
- 2021 kuntavaalit äänestysaktiivisuus 55.2 %.

Onnelliset ja osaavat lapset ja nuoret tuloksista

- Kouluterveyskyselyn 2023 mukaan 8. ja 9. luokan oppilaat kokevat terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi vähemmän edelliseen kyselyyn verrattuna.

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa TEA-viisarin mukaan vähentyi vuonna 2022, mutta viimeisimmän (v. 2023) indikaattoritiedon mukaan se on kuitenkin lisääntynyt ja vain hieman alempana pisteiltään kuin vertailukunnissa (Pori, Eura, Kankaanpää).
- Kouluterveyskyselyn 2023 mukaan myös se, ettei ole yhtään läheistä ystävää on vähentynyt 8. ja 9. luokan oppilailla.
- Ulvilassa kiinnitetään hyvin huomiota kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastamiseen (tulos 100).
- Kutsutaan säännöllisesti kokoon liikuntaseurojen ja yhdistysten edustajia (tulos 100).
- Lasten ja nuorten liikuntaharrastuksista raportoidaan hyvin hv-kertomuksessa (tulos 100 vuonna 2024).
- Järjestetään kohdennettuja liikuntaryhmiä seurojen ulkopuolella oleville lapsille (esim. Nuorisopassi).
- Koulukiusatuksi kerran viikossa kokee 1. ja 2. luokan lukion opiskelijoista vähemmän vuonna 2023 (1,6 %) kuin vuonna 2021 (3 %).
- Lasten pienituloisuusaste on kasvanut vuodesta 2021 (10,2 %). Vuonna 2023 alle 18-vuotiaista 11,1 % kuului kotitalouksiin, joiden tulot jäivät suhteellisen pienituloisuuden alapuolelle. Luku on kuitenkin selvästi pienempi kuin hyvinvointikertomuksen vertailukunnissa (Eura, Pori, Kankaanpää).
- Koulutuksen ulkopuolelle peruskoulun jälkeen jääneet 17–24-vuotiaat, prosenttiosuus vastaavan ikäisestä väestöstä on pienentynyt vuosina 2021–2022 (tilastoa vain vuoteen 2022). Varmoja tilastoja ei ole vielä käytettävissä vuoden 2022 jälkeen, koska oppivelvollisuusikä nousi 18 vuoteen ja laskentatapa uudistui.

Terveet ja liikkuvat kuntalaiset tuloksista

- Kouluterveyskyselyn mukaan prosentuaalinen osuus 8. ja 9. luokkalaisista harrastaa hengästyttävää liikuntaan korkeintaan 1 h vapaaajalla vähemmän vuonna 2023 (21,9 %) kuin vuonna 2021 (29,2 %).
- Ulvilassa järjestetään kohdennettuja liikuntaryhmiä liikuntaseurojen toiminnasta ulkopuolella oleville lapsille (tulos 100.)
- Koululounaan päivittäinen syöminen on vähentynyt 8. ja 9. luokkalaisilla vuodesta 2021 (33,8 %) vuoteen 2023 (36 %).

- Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista on pienentynyt vuodesta 2021 (15,3 %) vuoteen 2023 (13,8 %).
- Lasten ja nuorten lihavuus on lisääntynyt vuosien 2021 (16,4 %) ja 2023 (27 %) aikana etenkin 8. ja 9. luokka ikäisillä. Prosentuaalisesti koko maan lukuihin verrattuna Ulvilassa on huomattavasti enemmän ylipainoisia lapsia kaikissa ikäluokissa.

Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat tuloksista (lapset ja nuoret)

- Lastensuojelun avohuollon asiakkaat 18–24-vuotiaat prosentuaalinen osuus on kasvanut vuodesta 2021 (2,9 %) vuoteen 2022 (3,9 %) asti, mutta vuonna 2023 se pieneni huomattavasti (1,5 %). Huom. hyvinvointialueet tulivat v. 2023 ja palveluita järjesteltiin uudelleen tai vähennettiin.
- Sen sijaan lastensuojelun avohuollon käynnit 0–17-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä on vuodesta 2021 (3,7 %) vuoteen 2023 (4,6 %) lisääntyneet.
- Lastenneuvolakäynnit ovat myös lisääntyneet samalla aikavälillä noin tuhannella käynnillä, Ulvilassa käyntejä on enemmän kuin vertailu kunnissa. Vaikka 0–6-vuotiaiden määrä ei ole prosentuaalisesti juurikaan muuttunut tuona aikana 2021 (62 %) ja 2023 (61 %). varhaiskasvatus/neuvolat ovat Ulvilassa tiiviissä yhteistyössä.
- Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä on suurentunut vuodesta 2021 (0,7 %) vuoteen 2023 (1,2 %).

Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi tuloksista (aikuiset)

- Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64 v. osuus on palautunut vuoden 2022 tasolle (2024, 29,5 %), eli on vähentynyt vuoden 2023 luvusta (30,4 %).
- Työkyvyttömyyseläkkeillä olevien 25–64vuotiaiden määrä on pysynyt lähes samana vuosien 2021–2023 aikana (7,5 % -7 %) ja on vertailukuntiin nähden paremmalla tasolla.

Ikääntyneet tuloksista:

- Vuoden 2022 lopussa kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus prosentteina vastaavan ikäisestä väestöstä on kasvanut vuodesta 2021 vuoteen 2023 kahdella prosentilla.
- Ikääntyneistä saatavilla vähän indikaattoritietoa.
- Hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä kaatumisten takia ovat vähentyneet edelleen.

Johtopäätös

Ulvila on säilyttänyt tai jopa parantanut elinvoimaisuuttaan vuosien 2021–2024 välillä. Työllisten määrä on kasvanut. Elinvoimaisuus on alueiden ja yhteisöjen fyysiseen, sosiaaliseen ja henkiseen hyvinvointiin vahvasti liittyvää. Edelleen väestön ikääntyminen ja syntyvyyden lasku ovat myös Ulvilan haasteita. Yksin asuvien ikääntyneiden määrä on kasvanut ja lisääntyy tulevaisuudessa, siksi kunnan erilaisten ympäristöön ja asumiseen liittyvien suunnitelmien tulee huomioida ikääntyväväestö. Lapsista ja nuorista suurin osa voi hyvin, mutta yksinäisyyden torjuntaa ja kiusaamisen ehkäisyä tulee jatkaa. Lisääntyvä ylipaino ja liikkumattomuus on kaikkien ikäryhmien haasteena, siksi kunnan tarjoamien liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden, kouluruokailun, elintapaohjauksen ja perheiden tukemisen tärkeyttä ei tule unohtaa. Tulojen epätasainen jakautuminen asuntokunnissa on tasoittunut. Lapsiperheiden, joiden suhteellinen tuloasema on keskimääräistä heikompi, lukumäärä on kasvanut. Perheiden lisääntyneestä tuen tarpeesta voi kertoa mm. neuvolakäyntien lisääntyminen ja nuorten lastensuojelun avohuollon käyntimäärien kasvu. Yhteistyötä perheiden ja kunnan varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa on tärkeää jatkaa ja kehittää.

2. JOHDANTO

”Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa on hyvinvointia ja terveyttä tukevaa ja edistävää laaja-alaista yhteistyössä tehtävää kuntien

toimintaa, jossa oman työn lisäksi hyödynnetään laajasti eri toimijoiden osaamista tukemassa asukkain hyvinvointia”.

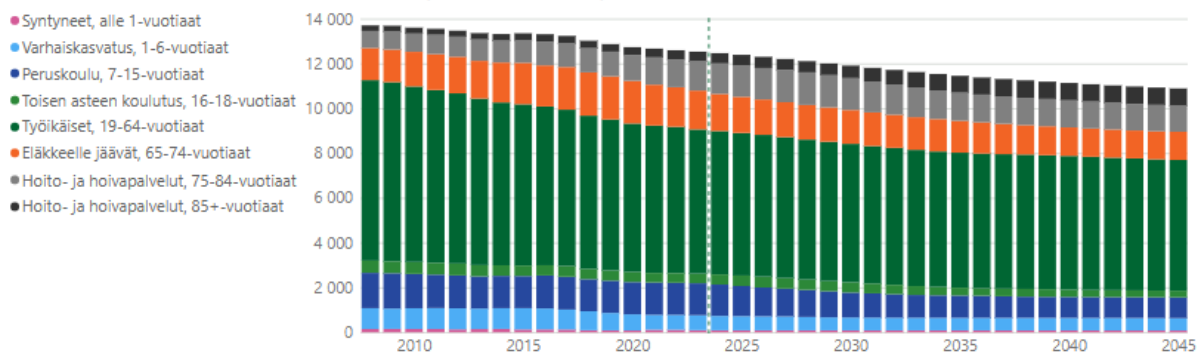
(Määritelmä/Kuntaliitto).

Ulvilalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä toteutetaan yhteistyössä

Ulvilassa oli 31.12.2024 asukkaita 12378. Ulvila on Suomen toiseksi vanhin kaupunki. Ulvila tunnetaan automaatioteollisuuden ja -osaamisen merkittävänä keskittymänä sekä matkailuhelmestään Leineperin ruukista ja maineikkaasta ja vilkkaasta yhdistyskentästään niin liikunnan kuin kulttuurinkin saralla.

Ulvila on säilyttänyt tai jopa parantanut elinvoimaisuuttaan vuosien 2021–2024 välillä. Työllisten määrä on kasvanut. Elinvoimaisuus on alueiden ja yhteisöjen fyysiseen, sosiaaliseen ja henkiseen hyvinvointiin vahvasti liittyvää. Tulevaisuuden haasteina elinvoimaisuuden säilyttämisessä ja lisäämisessä ovat väestön pitovoima, ikääntyminen ja syntyvyyden lasku (Tilastokuva alla: Väestöennuste 2024–2025) sekä yritysten ja työpaikkojen lisääminen kunnassa.

Väestö 2008–2023, väestöennuste 2024–2045 (Tilastokeskus 2024)

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyte) kuuluu kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Tästä säädetään kuntalaissa, laissa hyvinvointialueesta, laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä lukuisissa erillislaeissa.

Hyvinvointialueuudistus loi uusia yhdyspintoja ja yhteistyötarpeita, myös hyte-työhön. Roolit ja tehtävänjako eri yhdyspinnoilla on ollut osin epäselvää ja aiheuttanut myös Ulvilassa epätietoisuutta. Haasteita on ollut mm. hyte-työn vastuunjaon määrittelyssä, vaikka se lain mukaan on molempien sekä kuntien että hyvinvointialueen tehtävä. Suuresti yhdyspintatyöhön ja palveluiden yhteensovittamiseen on vaikuttanut myös Satakunnan hyvinvointialueen muutosneuvottelut ja hyvinvointiyksikön lakkauttaminen.

Tärkeää on jokaisen toimijan tunnistaa omat tehtävänsä. Kunnanvaltuuston vastuulle kuuluvat strategiset päätökset, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistetään. Kunnan johtoryhmä koordinoi toimintaa ja varmistaa ohjauksen ja resurssit. Käytännön hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen toimia toteutetaan kaikilla kunnan toimialoilla, kuten kouluissa ja varhaiskasvatuksessa, liikunta- ja nuoriso-, ruoka- ja kulttuuripalveluissa, kaavoituksessa, ympäristösuunnittelussa sekä liikennejärjestelyissä. (Kuva alla: Kuntaliitto/Hyvil).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen elinympäristön kehittämisessä

Esimerkiksi yhdyskuntasuunnittelu, hyötyliikuntaa tukevat liikenne ratkaisut ja katujen talvikunnossapito edistävät kaikki omalta osaltaan kuntalaisten terveyttä. Hyvin hiekoitetut kävelytiet talvella vähentävät liukastumisia ja

säästävät murtumista aiheutuvia inhimillisiä kärsimyksiä ja kunnan kustannuksia.

Iloa, älyä ja yhteiseloä ulvilalaisille hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöllä.

Yhteistyökumppaneita hyvinvointi työssä kunnalla on hyvinvointialueen lisäksi valtio, yritykset, seurakunnat ja muut alueelliset toimijat sekä vapaaehtoiset kuntalaiset. Hyvinvointi työtä tekevät myös yksittäiset kuntalaiset huolehtimalla omasta ja lähiympäristönsä hyvinvoinnista ja terveydestä voimavarojensa puitteissa. Kunta tukee ja mahdollistaa paikallisilla päätöksillään tasa-arvoisen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen yhteistyön kunnassa. Näin parannetaan kuntalaisten elämänlaatua ja toimintakykyä, työllisyyttä ja kuntien elinvoimaa sekä hillitään sosiaalisten ongelmien ja eriarvoisuuden kasvamista.

Kunnan tehtävänä on seurata asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä eri väestöryhmissä. Ulvilaan on mm. Ukrainan sodan alettua tullut tilapäisensuojelun oleskeluluvalla maahanmuuttaneita. Tilapäisen suojelun nojalla Suomeen tulleilla ukrainalaisilla ei ole velvoitetta eikä välttämättä tarvettakaan kotikunnan hakemiseen. Tämän takia he jäävät virallisten tilastojen ulkopuolelle, vaikka oleskelevatkin kunnissa ympäri Suomea. Se aiheuttaa haasteita myös päätöksenteolle.

Kuva: Tilapäisen suojelun tilanne vastaanottojärjestelmässä:

Tilapäisen suojelun tilanne Ulvilassa (Ukrainalaiset);

Vastaanottojärjestelmässä olevat kunnittain 4.2.2025

Ulvila	46 henkilöä (joista 41 on saanut kuntamerkinnän, odottavat kuntaan siirtymistä).
--------	--

Kuntaan muuttaneet ukrainalaiset:

2023	2024	yhteensä
62	32	94

Alla oleva taulukko päivitetty 24.5.2024 Lähde: Tilastokeskus/ Muuttoliike muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Ikä ja Tiedot.

Muuttoliike muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Ikä ja Tiedot

	Yhteensä	
	Yhteensä	
	Maahanmuutto Suomeen	Maastamuutto Suomesta
Ulvila		
2021	15	14
2022	25	10
2023	85	13

Uvilan hyvinvointikoordinaattori seuraa toimintaympäristön muutoksia ja analysoi tuloksia hyvinvointi- ja terveysvaikutusten kannalta sekä tiedottaa niistä hyvinvointijohtajaa, toimielimiä ja muita sidosryhmiä. Lisäksi hyvinvointikoordinaattori tekee aktiivista yhteistyötä Ulvilan kaupungin eri toimialojen, kunnassa toimivien järjestöjen, kuntalaisten sekä hyvinvointialueen kanssa. Päämääränä on tavoitteellisempi ote hyvinvoinnin edistämiseen Ulvilan kaupungin väestölle. Hyvinvointikoordinaattori on keskeinen kunnan eri toimialoja yhdistävä sekä alueellista yhteistyötä koordinoiva toimija.

Hyvinvoinnin – ja terveyden edistämisen koordinoivana ja asioita valmistelevana työryhmänä toimii Ulvilan kaupungin Hyvinvoinnin ja yhteiselon työryhmä HYVE, joka koostuu kaupungin eri toimialojen edustajista. HYVE- työryhmä vastaa käytännön toiminnan toteutuksesta eri toimialoilla, osallistuu hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimisen ja päivittämiseen yhdessä hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Hyvinvointityöryhmän lisäksi kunnassa on monialaisia työryhmiä, ja toimielimiä kuten vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, kulttuuri ja vapaa-aika Kööri, elinkeinotiimi ja seuraparlamentti sekä erilaisia järjestöjä ja yrityksiä, joiden kanssa tehdään kiinteää yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Näin eri väestöryhmät saavat äänensä kuuluviin päätöksiä tehtäessä ja toimintaa suunniteltaessa.

Laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma

Ulvilassa laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokauden lopussa ja uusi laaja hyvinvointisuunnitelma uuden valtuustokauden alussa. Vuosittain annetaan valtuustolle hyvinvointikertomuksen raportti, jossa arvioidaan tavoitteiden saavuttamista ja mahdollisesti tarkennetaan painopistealueita.

Ulvilan kaupunkistrategia 2030 määrittelee Hyvinvointisuunnitelmaan valitut päätavoitteet ja niiden alatavoitteet. Myös talousarvion vuosittaisesta toiminnallisista tavoitteista on nostettu Hyvinvointisuunnitelmaan 2024–2025 toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta. Lisäksi hyvinvointialueen tavoitteita ja toimenpiteitä huomioidaan. Niistä on valittu kaksi painottaen yhteisiä tavoitteita.

Tässä Laajassa hyvinvointikertomuksessa on koottuna tehtyjä toimia hyvinvointisuunnitelman 2024–2025 tavoitteiden saavuttamiseksi ja arvioidaan valtuustokaudella 2021–2025 ulvilalaisten hyvinvoinnin ja terveyden muutoksia ja nykytilaa, joita tarkastellaan suunnitelmassa olevien indikaattoritietojen 02/2024 ja vuoden 12/2024 muutoksien avulla.

3. HYTE-kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kunnille rahallinen kannuste hyvin tehtyyn ja tuloksekkaaseen hyvinvointityöhön. Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin / koko maan hyte-kerroin.

HYTE-kerroin muodostuu prosessi- ja tulosindikaattoreiden keskiarvojen keskiarvosta (kts. Kuva alla), joiden perusteella mitataan kunnan terveyden edistämisen toimenpiteiden muutosta ja nykytilaa. HYTE-kertoimen arvo on 0–100 väillä. Se lasketaan tulosindikaattoreista kahden viimeisimmän vuoden tai mittausajankohdan erotuksena kuvaamaan tapahtunutta muutosta. Jos jonkin indikaattorin arvo on jo tavoitetilanteessa, saa kunta sen osalta maksimipisteet. Kunta voi omalla toiminnallaan vaikuttaa indikaattoreihin.

Ulvilan HYTE-kerroin vuonna 2024 on 64, Koko maan 64,46 (Satakunta 61,57). Rahallisesti se oli Ulvilassa vuonna 2023 18,70 euroa/asukas ja 2024 vuonna 19,30 euroa/asukas. Vuoden 2023 Ulvilan Hyte -kerroin oli 66 ja koko maa 67. Hyte -kertoimesta saatava raha on suhteellinen eli kaikkien muiden kuntien tilanne vaikuttaa rahamäärään esim. vuonna 2024 koko maan HYTE-kerroin on pienentynyt, mutta jaettava rahamäärä on kokonaisuutena aina sama.

Miten toimia Kuntaliiton mukaan, että kunta saa hyvin hyte-rahaa

Peruskoulut:

- Tarkastetaan koulujen terveellisyys ja turvallisuus kolmen vuoden välein monialaisesti, dokumentoidaan ja toteutetaan korjaavat toimet.
- Seurataan ja dokumentoidaan koululaisten poissaolot syyperusteisesti – ryhmäyttäminen ja luokkahenki kuntoon.
- Mahdollistetaan pitkät liikuntavälitunnit ja järjestetään niille ohjattua toimintaa.
- Noudatetaan kouluruokailusuositusta.

Kuntajohto:

- Raportoidaan valtuustolle kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin tilasta.
- Asetetaan talousarviossa mittarit, joilla seurataan kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.
- Nimetään vastuuhenkilö (hyvinvointikoordinaattori) ja hyvinvointityöryhmät.
- Pyydetään, että tarkastuslautakunta arvioi kertomuksessaan kunnan hyte-toimintaa.
- Kutsutaan järjestöjä koolle.

Liikunta:

- Raportoidaan lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta.
- Kutsutaan koolle järjestöjen ja liikuntaseurojen yhteiskokous.
- Kohdennetaan maksutonta toimintaa seurojen ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille ja erityisesti noin 15-vuotiaille, tarjotaan varusteita.
- Valtuutetaan liikunnasta vastaava ennakoarvioimaan lautakuntapäätösten vaikutuksia.
- Perustetaan poikkihallinnollinen liikuntatyöryhmä

4. STRATEGIAN LINJAUKSET HYVINVOINTISUUNNITELMASSA 2024 –2025

Strategiaan 2030 on kuvattu se, miten arvot näkyvät arjessa. Vision ja neljän päätavoitteen lisäksi strategiassa nousevat läpileikkaavina asioina esille

tiedolla johtaminen ja kestävä kehitys. Vision toteutumista tavoitellaan seuraavan neljän strategisen päätavoitteen avulla:

- 13 000 ulvilalaista
- Työpaikkojen ja yritysten määrän kasvu
- Satakunnan onnellisimmat ja osaavimmat lapset ja nuoret
- Satakunnan terveimmät ja liikkuvimmat kuntalaiset

Kaupunkistrategia tavoitteineen ja talousarviosuunnitelma toteutuvine toimenpiteineen tukevat kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja niitä arvioidaan osana johtoryhmän, hallituksen ja valtuuston työtä.

4.1 Ulvilan Hyvinvointisuunnitelman 2024–2025 strategiset päätavoitteet ja mittarit

Ulvilan kaupungin johto arvioi talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumista kokonaisuutena ja HYVE-työryhmä hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden kautta hyvinvoinnin ja terveyden edistymistä.

Onnellisimmat ja osaavimmat lapset

Mittarit (Talousarvio 2024):

- Koulutustasomittari.
- Peruskoulun 9. luokan päättäneiden välitön sijoittuminen jatko-opintoihin.
- On erittäin tyytyväinen elämäänsä (Kouluterveyskysely).
- On tyytyväinen elämäänsä (Kouluterveyskysely).

Satakunnan terveimmät ja liikkuvimmat kuntalaiset

Mittarit (Talousarvio 2024)

- HYTE-kerroin.
- TEA-viisarit (liikunnan ja kulttuurin edistämisen kokonaispisteet).
- Move-mittaukset.
- Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa (Kouluterveyskysely).

Hyvinvointialueen kanssa yhteiset tavoitteet:

Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat (lapset ja nuoret)

Mittarit (Hv-alueen hyvinvointikertomuksesta);

- Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2–16-vuotiailla.
- Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9.luokan oppilaista, (toisen asteen oppil.) AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista.
- Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE! -mittaus), % 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky.
- Valomerkkikoordinaatioista sovittu.

Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi (aikuiset)

Mittarit (lähde: Hv-alueen hyvinvointikertomus)

- Elintapaohjaus kertojenmäärä.
- TEA-viisari/Kuntien HYTE kerroin: käytössä jokin pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuuriin osallistumisen kynnyistä madaltavaa vapaaehtoistoimintaa.

- HYTE-kerroin (hv-alue):
 - Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden (tietyt diagnoosit) vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä.
 - HYTE-kerroin (kunta): Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä ja Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64-vuotiaat / 1 000 vastaavan

5. HYVINVOINTISUUNNITELMAN 2024 –2025 TAVOITTEET

Hyvinvointisuunnitelman 2024–2025 strategista päätavoitetta SATAKUNNAN ONNELLISIMMAT JA OSAAVIMMAT LAPSET ja NUORET tavoitellaan toiminnallisten tavoitteiden kautta:

- Lasten ja nuorten kaupunki kasvaa, harrastaa ja viihtyy
- Välittävä ja uudistuva varhaiskasvatus ja koulutus
- Terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt –sisällöt ja seinä.

Strategista päätavoitetta SATAKUNNAN TERVEIMMÄT JA LIIKKUVIMMAT KUNTALAISET tavoitellaan osatavoitteiden kautta:

- Turvallinen ja sujuva arki
- Aktivoivat liikuntapalvelut ja kampanjat koko väestölle
- Monipuoliset ja persoonalliset kulttuuripalvelut
- Osallistava, avoin ja aktiivinen viestintä
- Terveelliset elintavat ja hyvinvointi vahvistuvat (Lapset, nuoret)
- Terveelliset elintavat ja hyvinvointi vahvistuvat (aikuiset).

Toimialat ovat asettaneet tavoitteiden saavuttamiseksi toimenpiteitä, jotka hyvinvointisuunnitelmassa on esitetty yhteen taulukkoon jaoteltuina. Taulukot esitetään tässä kertomuksessa pienempinä ryhminä, joiden alla on

toimialan toteutunutta toimintaa yhteenvetona. Toimialoilta saatujen selvitysten tiivistämiseen ja yhteenvetoihin on käytetty apuna tekoälyä (Copilot).

6. SATAKUNNAN ONNELLISIMMAT JA OSAAVIMMAT LAPSET JA NUORET TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

6.1 Lasten ja nuorten kaupunki kasvaa, harrastaa ja viihtyy

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Jokaisella lapsella ja nuorella jokin harrastus Vastuutaho: Liikunta- ja nuorisopalvelut, Kulttuuri- ja kirjastopalvelut Sivistyspalvelut
Joustavat lapsiperheiden palvelut Vastuutaho: Sivistyksen toimiala
Vaikuttavat nuorisopalvelut. Vastuutaho: Liikunta- ja nuorisopalvelut

Toimialoittain tehdyt tai käynnissä olevat toimet:

1. Liikkuva-koulu-hanke:

- Ulvila on ollut mukana vuodesta 2017.
- Tavoitteena lisätä liikkumista kaikissa ikäryhmissä.

- Järjestetään liikuntakerhoja heti koulupäivän jälkeen Suomen harrastamisen mallin mukaisesti.
- 2. Nuorisopassi:**
- otettiin käyttöön koronapandemian alussa 7.–9. luokan oppilaille
 - alussa käytössä vain kouluvuoden aikana, nyt myös kesäisin etuja.
 - v. 2024 käytettyjä etuja 730 ja käyttöaste 72 %
- 3. Nuorisotoimen avoin tila:**
- Toimintaa lisätty Kullaan nuorisotilalle kerran viikossa.
 - Yhteistyössä Pro Kullaa ry:n kanssa kerran kuukaudessa.
 - Nuokkis-toiminta jatkuu liikkuvana nuorisotilana kesästä alkutalveen ja edelleen.
- 4. Aamu- ja iltapäivätoiminta:**
- Friitalan koulussa kokeiltiin aamupäivätoimintaa 2023–2024.
 - Aamupäivätoiminta laajennettiin kaikkiin alakouluihin elokuussa 2024.
 - Tavoitteena helpottaa lapsiperheiden arkea ja tarjota turvallinen kasvuympäristö 1. ja 2. luokan oppilaille.
- 5. Kasvun kohtaamispaikka ja avoin päiväkot:**
- Tarjoavat vaihtoehdon lakisääteiselle varhaiskasvatukselle. Avoimen päiväkodin ryhmä on ollut täynnä koko vuoden.
 - Perhekerhon kävijämäärä lokakuussa 2024: 107 aikuista ja 120 lasta.
 - Vauvakahvila tavoittaa jatkuvasti uusia lapsiperheitä.
 - Syksyn 2024 tapahtumapäivä ”Isot koneet” tavoitti noin 500 kävijää.
 - Toiminnan vaikutukset:
 - Verkostoitumismahdollisuuksia ja vertaistukea vanhemmille.
 - Tukee kotihoidossa olevien lasten kasvua ja kehitystä.
 - Lapsiparkkitoiminta tarjoaa turvallisen ympäristön lastenhoidolle vanhempien asioiden hoidon ajaksi.
- 6. Uudet päiväkot- ja kouluhankkeet:**
- Tilojen ilt- ja viikonloppukäyttömahdollisuus huomioitu alueen asukkaiden harrastustoimintaan ja kokoontumisiin.
- 7. Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely:**
- Tulokset tulossa viikolla 8.
 - Varhaiskasvatuksen saavutettavuus mittari.
- 8. Kesämukila-toiminta:**
- Järjestetty Friitalan, Harjunpään ja Vanhankylän kouluilla kahtena vuotena.
 - Sisältää ohjattua liikuntaa, urheiluseurojen esittelyä, leikkiä, askartelua ja yhdessäoloa.
 - Tarjottu maksuton ruoka osallistujille ja alle 18-vuotiaille ulvilalaisille.
 - Vuonna 2024 osallistujia oli noin 150 lasta.
- 9. Kirjastopalvelut:**
- Yhteistyö perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa.
 - Tarjotaan kirjavinkkejä, satutunteja, mediakasvatusta ja muita lukemista edistäviä tapahtumia.

- Esimerkkeinä satuaskartelu ja lukukoiran vierailut.
- 10. Kansallinen e-kirjasto:**
- Ulvila liittynyt mukaan, mahdollistaa digitaalisiin aineistoihin pääsyn mobiililaitteelta.
 - Kokoelma koostuu e-kirjoista, e-äänikirjoista ja digitaalisista lehdistä
- 11. Eteiskirjastopalvelu:**
- Aloitettu loppuvuodesta 2024 päiväkodeille.
 - Kuuden päiväkotiryhmän eteisessä kirjalaatikko, josta perheet voivat viedä kirjoja kotiin.
 - Tavoitteena tuoda lukemisen tärkeyttä esiin ja helpottaa kirjastokäyn-
tejä.
- 12. Kuvataidekoulu:**
- Toimii aktiivisesti, viikkoryhmiä on 7.
 - Ryhmissä lapsia ja nuoria 5-vuotiaista 17-vuotiaisiin.
- 2. Erityisnuorisotyö:**
- Yksi erityisnuorisotyöntekijä tekee etsivää nuorisotyötä jalkautuen katu-
työhön 1–2 kertaa kuukaudessa.
 - Erityisnuorisotyöntekijä, vapaa-aikaohjaaja ja seurakunnan erityisnuo-
riso-ohjaaja toteuttavat Valomerkki-toimintamallin mukaisia keskus-
teluita.
 - Toiminta käynnistyi vuonna 2024 Ulvilan kaupungin omana työnä,
aiemmin yhteistyössä Porin ja hyvinvointialueen kanssa.
 - Keskusteluiden tavoitteena on puuttua nuorten päihteiden käyttöön
varhaisessa vaiheessa.
 - Vuonna 2024 ei ollut yhtään Valomerkkikeskustelun tarvetta Ulvilassa.
- 3. Nuorten työpajatoiminta:**
- Tukee ulvilalaisia nuoria kahden työvalmentajan voimin.
 - Vahvistaa nuorten elämänhallintaa, työ- ja opiskeluvalmiuksia sekä
osaamisen tunnistamista.

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Joukkoliikenteen tason ylläpitäminen.

Vastuutaho: Tekninen toimiala

Elinvoimaohjelman toteuttaminen ja toimenpiteiden seuranta.

Elinvoimaohjelma päätöksenteossa viimeistään Q2/2024.

Vastuutaho: Kaupunginhallitus

Asukkaiden aktiivinen kuuleminen, osallistaminen.

Aktiivinen vuorovaikutus vaikuttamistoimielinten kanssa.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala, Liikunta ja -nuorisotoimi, Hallinto

Kohdennettuja investointeja tarkoin valituille kohteille kuten

uuden leikkipuiston rakentaminen ja urheiluhalli suunnittelu/rakentaminen.

Vastuutaho: Tekninen toimiala

Toimialoittain tehtyt tai käynnissä olevat toimet:

o **Joukkoliikenne:**

- o Ulvila kuuluu Porin kaupungin joukkoliikennejaostoon.
- o Palvelutasosuunnitelma on tehty joukkoliikenteen tason ylläpitämiseksi ja määrärahat ohjataan sen mukaisesti.

o **Asukkaiden kuuleminen:**

- o Kouluissa tehdään vuosittain arviointikyselyt huoltajille tai lapsille.
- o Aktiiviset oppilaskunnat ja vanhempainyhdistykset toimivat kouluissa.
- o Wilma-viestittely on aktiivista koulun ja huoltajien välillä.
- o Varhaiskasvatuksessa lapset osallistetaan toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.
- o Asiakastyytyväisyyskysely huoltajille toteutetaan vuosittain varhaiskasvatuksessa.
- o Edlevo –app sähköisiä hoitoaikavarauksia varten, jolloin myös tiedottaminen siirtyy Edlevoon (ent. Effic) vuoden 2025 aikana.
- o Ulvilan uuden kohtaamispaikan olohuoneen toiminnan aloittamiseen on kuultu tulevia käyttäjiä.
- o Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman teossa oli eri yhdistysten edustajia ja kaupungin työntekijöitä työpajassa.

o **Tulevaisuuskysely:**

- o Vuonna 2024 toteutettiin tulevaisuuskysely "Ulvilan kaupunki paras mahdollinen Ulvila".
- o Kyselyyn vastasi 751 henkilöä, suurin osa 30–49-vuotiaita keskustassa tai Vanha-Ulvilassa asuvia.
- o Ulvilaa kuvattiin rauhalliseksi ja turvalliseksi, mutta huolenaiheina olivat kyllien tulevaisuus, nuorten pahoinvointi ja vapaa-ajan tekemisen puute.
- o Kehittämisideoita tullaan toteuttamaan eri toimialoilla ja ne otetaan mukaan uuden valtuuston Hyvinvointisuunnitelmaan.

o **Aktiivinen vuorovaikutus:**

- Nuorisovaltuusto on pitänyt yhteiskokouksia johtoryhmän ja kaupungin-hallituksen kanssa.
- Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuivat nuorisovaltuuston kanssa pohtimaan hyvinvointisuunnitelmaa.
- Vammais- ja vanhusneuvostot kokoontuvat säännöllisesti 6–8 x vuo-
dessa, läsnä kaupungin ja kaupungin hallituksen edustaja.
- **Leader Karhuseudun osallisuushanke:**
 - Mukana Kokemäki, Harjavalta, Nakkila ja Ulvila (2/2024–7/2025).
 - Tavoitteena edistää osallisuutta ja yhteistyötä kuntien kesken.
 - Perustettu Ulvilan osallisuustyöryhmä, joka kokoontui 3 kertaa vuonna 2024.
- **Palautteet ja kehittämisideat:**
 - Liikunta- ja nuorisopalveluiden käyttäjiltä kerätty palautetta Lyyti-ohjel-
man kautta.
 - Kaskelotin palveluista saatu reaaliaikaista palautetta.
- **Tekonurmipohjainen palloiluhalli:**
 - Nuoriso- ja vapaa-aikapääällikkö vastasi valtuustaloitteeseen hallin ra-
kentamisesta.
- **Viestintä:**
 - Ulvilan viestintä hoitaa aktiivisesti some-viestintää kaupungin tapahtu-
mista ja arjen toiminnasta.
 - Virallisena tiedotus lehtenä on Ulvilan Seutu
- **Kohdennetut investoinnit:**
 - Investoinnit tarkoin valituille kohteille parantamaan aikuisliikkujien lii-
kuntamahdollisuuksia.
 - Kohtaamispaikka olohuone, uusi vuokratoimitila remontoitu ja kalus-
tettu.
- **Parannukset ja uudistukset:**
 - Kunnostettu Massin kuntopolun yhteys Väinönrain kuntopolkuun.
 - Rakennettu 3D-ulkokuntoilulaite Mynsterin alueelle.
 - Uusittu jääkiekkokaukaloiden valaistus led-valaistukseen.
 - Liikuntakeskus Kaskelottiin rakennettu uusi tekonurmikenttä vuonna 2024.
 - Saaren kuntopolku kunnostettu ja sinne tehty leiripaikka vuonna 2024.

6.2 Välittävä ja uudistuva varhaiskasvatus ja koulutus

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja laaja-alaisen oppimisen kehittäminen.
Koulukoutsitoiminnan vakiinnuttaminen.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Lapset puheeksi työmenetelmä on käytössä.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Toimialoittain tehtyt tai käynnissä olevat toimet:

1. Koulukoutsit ja liikunnan ohjaajat:

- o Palkattu Ulvilan peruskouluihin lukuvuodeksi 2024–2025.
- o Toiminnan jatkamisen tarvetta selvitetään kevään 2025 aikana.

2. Kiusaamisen ehkäisy:

- o SomeTurva-appi otettu käyttöön perusopetuksen ja lukion oppilaille.

3. Nepsy-valmennus:

- o Käytössä kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa vuosina 2022–2024.

4. Huomaa hyvä -menetelmä:

- o Varhaiskasvatuksen henkilöstö perehdytetty menetelmään.
- o Opettaa lapsille tunne- ja sosiaalisia taitoja sekä vahvuuksien tunnistamista.
- o Perustettu Huomaa hyvä -ohjausryhmä ja koulutetaan tutorit kaikkiin yksiköihin.
- o Koko henkilöstölle suunnattu kaksi webinaaria välitehtävineen.

5. Lapset puheeksi -menetelmä:

- o Käytössä varhaiskasvatuksessa tukemaan lapsen arkea ja ennaltaehkäisemään vaikeuksia.
- o Kolme omaa kouluttajaa kouluttamassa uusia työntekijöitä.
- o Suurin osa henkilöstöstä koulutettu menetelmän käyttöön.
- o Vuoden 2025 alusta kerätään tietoa tarjotuista ja pidetyistä keskusteluista.

6.3 Terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt –sisällöt ja seinät

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Ateria- ja puhtauspalvelut toimivat tehokkaana yhteistyökumppanina.

Siisteystaso pysyy sovittuna, ruokahävikkiä vähennetään suunnitelman mukaisesti.

Vastuutaho: Tekninen toimiala, Sivistyksen toimiala

Varhaiskasvatuksen ja koulujen ilmapiiri on turvallinen.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Toimialoittain tehtyt tai käynnissä olevat toimet:

1. Hävikkiruuan jakelu:

- Jakelu tapahtui ennen vuotta 2025 Kierrätyskeskus Koronassa.
- Toiminta loppui tammikuussa 2025.
- Uudelleen organisointi meneillään, suunnitelmissa aloittaa jakelu Ulvilan olohuoneella keväällä 2025.

2. Ateria- ja puhtauspalvelut:

- Toimivat tehokkaana yhteistyökumppanina.
- Kaupungin kiinteistöjä hoitaa kaupungin omat siivoojat sekä ostopalvelu.
- Siivous mitoitettu mitoitushjelmalla, henkilökunta koulutettua ja motivoitunutta.

3. Ateriapalvelut:

- Käytössä tuotannonohjausjärjestelmä, joka määrittelee ruoan tarpeen kohteittain.
- Ylijäämäruoka menee SPR:lle ja jatkossa jaetaan Olohuoneelta.
- Mukana hankkeessa vuosille 2025–2026, pääpaino ruokahävikissä.

4. Biovaaka kouluissa:

- Käytössä Yhteiskoulussa, Friitalassa, Vanhakylässä ja Lukiossa.
- Punnitsee biojätteeksi menevän lautashävikin, asiakas näkee määrän näytöltä.
- Hävikkiä seurataan ja kirjataan päivittäin.

5. Ruokasuositukset:

- Ateriapalvelut hyödyntävät olemassa olevia ruokasuosituksia eri kohderyhmille.
- Ruokaa valmistetaan asiakkaita kuunnellen ja toiveita toteuttaen (toiveruokapäivä).

6. Turvallinen ilmapiiri:

- Ulvilan kouluissa ja päiväkodeissa on laadittu pelastussuunnitelmat, joita päivitetään vähintään kerran vuodessa.
- Pelastautumisharjoituksia järjestetään vuosittain.

7. Säännöt ja käyttäytymisnormit:

- Kouluissa oppilaille järjestetään tilaisuuksia, joissa käydään läpi koulun säännöt, arvot ja käyttäytymisnormit.

- o Varhaiskasvatuksessa laaditaan yhteisiä toimintaohjeita ja sääntöjä, joita tarkastellaan vuosittain ja käsitellään lasten kanssa.

8. **Kiusaamisen ehkäisy:**

- o Kouluissa on selkeä toimintamalli kiusaamisen estämiseksi ja havaitsemiseksi.
- o Varhaiskasvatyksyksiköissä on omat kiusaamisen ehkäisyn suunnitelmat, jotka ovat osa toimintasuunnitelmaa.

9. **Aikuisten rooli:**

- o Varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilökunta ovat aktiivisesti mukana lasten ja oppilaiden päivissä, varmistaen turvallisen ja yhtenäisen oppimisympäristön.

10. **Liikenneturvallisuus:**

- o Kouluissa pidetään lukuvuoden aikana liikenneturvallisuuspäivä.

11. **Vanhempien osallistaminen:**

- o Järjestetään vanhempainiltoja tai työpajoja, joissa vanhemmat voivat oppia koulun ja päiväkodin toimintakulttuurista ja siitä, kuinka tukea lastensa koulunkäyntiä.

12. **Asiakastyytyväisyyskysely:**

- o Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely viikolla 8, jossa arvioidaan ilmapiirin turvallisuutta.

7. **SATAKUNNAN TERVEIMMÄT JA LIIKKUVIMMAT KUNTALAISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET**

7.1 **Turvallinen ja sujuva arki**

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Palveluliikenteen kehittäminen.

Vastuu: Sivistyksen ja tekninen toimiala.
Tieyhteysien peruskorjaus ja uudet tieyhteysdet. Vastuutaho: Tekninen toimiala
Kohtaamispaikka Santra. Ikääntyneiden syrjäytymisen ehkäisy. (Kohtaamispaikka Santran hyvinvointialue lopetti 05/2024 ja toiminnan jatkamisen miettiminen siirtyi kaupungille. Perustettiin Ulvilan Olohuone ja sen toiminta alkoi 09/2024). Vastuutaho: Sivistyksen toimiala
Puututaan kouluissa ja harrastuksissa matalalla kynnyksellä kiusaamiseen. Vastuutaho: Sivistyksen toimiala
Laadukkaiden ja vaikuttavien palveluiden varmistaminen. Toteutetaan asukaskysely vastuutaho: Kaupunginjohtaja toimialajohtajat
Katujen ja kulkuväylien sekä julkisten alueiden valaistus ja kunnossapito kaupungin hallinnoimilla alueilla. (JV) Vastuutaho: Tekninen toimiala
Esteettömät tilat. Turvallinen liikkuminen arjessa. Vastuutaho: Tekninen toimiala

Toimialoittain tehdyt tai käynnissä olevat toimet:

- **Asfaltointi ja tieyhteysdet:**
 - Ulvilan kaupunki kilpailuttaa asfaltoinnin vuosittain määrärahojen mukaan.
 - Uusia tieyhteyksiä rakennetaan kaavoituksen pohjalta turvallisuuden ja kaupunkikehityksen edistämiseksi.
- **Palveluliikenne:**
 - Vakiinnuttanut toimintansa, käyttäjinä lähinnä ikäihmiset.

- Heitä haetaan kerran viikossa keskustaan asioimaan ja käyttämään palveluita.
- **Nuorisotilat:**
 - Kiusaamisesta, syrjinnästä, nikotiinista ja päihteistä vapaita alueita.
 - Nuoriso-ohjaajat ovat koulutettuja yli 18-vuotiaita työntekijöitä.
- **Ulvilan olohuone:**
 - Tarjoaa kaikenikäisille kuntalaisille, yhdistyksille ja järjestöille viihtyisän, ilmaisen, esteettömän ja turvallisen tilan tavata.
 - Tilojen käyttöaste on ollut korkea syyskuusta 2024 lähtien.
 - Kokoustilassa varauksia 333 tuntia ja yleisessä tilassa 537 tuntia, eniten käyttöä 10–20 välillä (aukiolo 8–22).
 - Olohuoneella kohtaamiset ovat yksinäisyyden torjuntaa ja iäkkäitä aktiivisia.
 - Tiloihin on pelastussuunnitelma, joka on jaettu vakituisille käyttäjille.
 - Tilassa on sydäniskuri.
- **Esteettömyys:**
 - Kaupungintalon, uimahallin ja Ulvilan olohuoneen esteettömyyttä on parannettu.
 - Teknisellä toimialalla on kouluttautunut Esteettömyyskartoittaja.
- **Turvallinen liikkuminen ja kaatumisten ennaltaehkäisy:**
 - Vuonna 2024 kiinnitetty erityistä huomiota.
 - Ulvilan olohuoneella pidetty tilaisuus kaatumisen ennaltaehkäisystä ja liukkauden torjunnasta.
 - jaettu liukuesteitä kenkiin.

7.2 Aktivoivat liikuntapalvelut ja kampanjat koko väestölle

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Vähän liikkuvien henkilökohtainen liikunta- ja elintapaohjaus.

Vastuutaho: Liikunta- ja nuorisopalvelut, Sivistyksen toimiala

Toimialoittain tehtyt tai käynnissä olevat toimet:

- **Ulvila aktivoi asukkaitaan**
 - Tarjoamalla maksuttomia ulkoliikuntapaikkoja, kuten tenniskenttiä, frisbeegolf-ratoja, pyöräilyratoja, skeittiparkkeja, ulkokuntoilulaitteita ja viheralueita.
 - Liikuntakampanjoita; talviliikkuja, haastepyöräily, ja uintikampanja
 - Lapsiperheiden lauantait, lapset kokeilevat eri lajeja ulkona ja sisällä.

- 70 v ja yli henkilöt saavat 2x vuodessa 10-kortin kaskelotin uimahalliin.
- **Liikunta- ja elintapaneuvonta**
 - Aloitti syksyllä 2021, ja kolme liikunnanohjaajaa on auttanut asiakkaita parantamaan liikunta- ja elämäntapojaan.
 - Asiakkaiden ikähaarukka on 25–60 vuotta, ja eniten kävijöitä on 45–55-vuotiaiden naisten joukossa. Palautteet ovat olleet positiivisia.
- **Ulvilassa on myös 26 liikuntaryhmää,**
 - jotka tarjoavat matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia. Kaupunki järjestää erilaisia liikuntakampanjoita ja lapsiperheiden lauantaita, joissa lapset voivat kokeilla eri lajeja.
- **Lisätty välipala tammikuussa 2025**
 - Koulun Suomen Harrastamisen Mallin ja Move-kerhoihin on lisätty välipala tammikuussa 2025.
 - **Move-toiminnassa**
 - liikunnanohjaaja liikuttaa lapsia viidellä koululla 20 tuntia viikossa. Jokaisella koululla on Liikkuva Koulu -vastaava, joka järjestää välituntiliikuntaa ja toiminnallisia oppitunteja.
 - Move-testeissä heikosti menestyneet oppilaat saavat terveydenhoitajalta kotiin liikuntaohjeita.
 - **Nuorisopassilla**
 - 7–9-luokkalaiset saavat maksuttomia etuja, kuten pääsyn 15 x uimahalli Kaskelottiin, keilailukokeilua Porissa, minigolfia ja välipaloja.
 - Nuorisopassin käyttö ja käyttäjämäärät lisääntyneet vuoden 2024 lopulla.

7.3 Monipuoliset ja persoonalliset kulttuuripalvelut

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Kulttuuripolku käyttöön, seudullisen kulttuuriyhteistyön lisääminen, yhteistyö Porin kulttuuripalveluiden kanssa.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala, kulttuuripalvelut

Kirjaston ja kuntosalin aukioloaikoja lisääminen ja digitaalisten sovellusten hyödyntäminen valvonnassa.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Leineperin kulttuurialueen aktiivisen käytön lisääminen.

Ja Leineperin arjen elävöittäminen.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Yhteistyö Porin kulttuuripalveluiden kanssa.

Vastuutaho. Sivistyksen toimiala

Toimialoittain tehdyt tai käynnissä olevat toimet:

1. Kaskelotin kuntosalin kesäaukiolo:

- o Mahdollisti yli 40 käyttäjän säännöllisen kesäkuuntoilun.
- o Toteutettiin sähkölukkojen avulla, joihin käyttäjät saivat pantillisen lätjän.

2. Kulttuuripolku:

- o Käyttöönotto aloitettu, aktiivinen käyttö alkaa syksyllä 2025.
- o Tavoitteena on lisäksi tuoda tutuksi paikallinen kulttuuri ja lisätä kotiseuturakkautta ja tutustuttaa omaan maakuntaan
- o Yhteistyö Porin kulttuuripalveluiden kanssa osana kulttuuripolkua, koska Ulvilassa ei ole kaikkia kulttuuripalveluita.

3. Leineperin ruukki:

- o Kävijämäärät kasvoivat yli 23 % vuonna 2024.
- o Ryhmämatkakohteena toukokuusta syyskuuhun kuukausittain.
- o Ulvilan kaupungin järjestämiä ruukkitapahtumia oli 7 kappaletta.
- o Kesällä tehtiin asiakaskysely, jonka perusteella viestintää on suunnattu tavoittavammasi.
- o Visit Pori -kumppanuus, 100 syytä matkailla Suomessa -kampanja ja ERIH-reittiin liittymisen toivat uutta näkyvyyttä.

4. Kansallinen e-kirjasto:

- o Ulvila liittynyt mukaan, mahdollistaa digitaalisiin aineistoihin pääsyn mobiililaitteelta.
- o Kokoelma koostuu e-kirjoista, e-äänikirjoista ja digitaalisista lehdistä
- o

7.4 Osallistava, avoin ja aktiivinen viestintä

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Siirtyminen keskitettyyn ratkaisuun palveluista viestimisessä.

Vastuutaho: Keskushallinnon toimiala

Aktiivinen vuorovaikutus vaikuttamistoimielinten kanssa.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Digitaalisten palveluiden saavutettavuus

ulvila.fi sivujen uudistaminen

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala, keskushallinnon toimiala

Toimialoittain tehty tai käynnissä olevat toimet:

o **Aktiivinen vuorovaikutus:**

- o Vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto kokoontuvat säännöllisesti ja kokouksissa on läsnä kaupunginedustaja ja kaupungin hallituksen edustaja.
- o Nuorisovaltuusto on pitänyt yhteiskokouksia johtoryhmän ja kaupungin hallituksen kanssa.
- o Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui nuorisovaltuuston kanssa pohtimaan hyvinvointisuunnitelmaa.

o **Kansallinen e-kirjasto:**

- o Ulvila liittynyt mukaan, mahdollistaa digitaalisiin aineistoihin pääsyn mobiililaitteelta.
- o Kokoelma koostuu e-kirjoista, e-äänikirjoista ja digitaalisista lehdistä.

o **Digikehityshanke**

- o palveluiden saavutettavuutta tarkastellaan osana digikehityshanketta
- o vuonna 2025 toteutetaan ulvila.fi-sivuston uudistus.

7.5 Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat (Lapset, nuoret)

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa kehitetään ehkäisevää päihdetyötä mm. nikotiinituotteiden ja päihteiden ennaltaehkäisytyö.

Valomerkkikeskustelu toiminnan aloittaminen Ulvilan omana työnä.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa elintapaohjauksen kehittämisessä varhaiskasvatuksessa ja koulussa. Varhaiskasvatus/Neuvokasperhe ohjelma Vastuutaho: Sivistyksen toimiala
Aloitetaan uudelleen kokeilu välipalatarjonnasta kouluissa. Vastuutaho: Tekninen toimiala
Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toiminnan kehittäminen edelleen. Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Toimialoittain tehdyt tai käynnissä olevat toimet:

- **Liikunta- ja nuorisopalvelut:**
 - tarjoavat kuntalaisille monipuolisia tapahtumia, nuorisotilatoimintaa, liikuntaryhmiä ja hyvin hoidettuja liikuntapaikkoja, jotka mahdollistavat mielekästä tekemistä kaikille.
 - vastaava erityisnuoriso-ohjaaja toimii nuorten kanssa mm. etsivä nuorisotyö
 - Valomerkkikeskustelu -toiminta on aloitettu, vuonna 2024 ei ollut yhtään keskustelua (mukana seurakunta, nuorisopalvelut, vapaa-aikaohjaaja)
- **Vapaa-aikapalvelut**
 - osallistuvat kouluilla järjestettävien ennaltaehkäisevän päihdetyön luennoitsijoiden kustannuksiin yhdessä koulujen kanssa.
- **Varhaiskasvatyksiköissä**
 - on nimetty liikuttaja, joka kehittää liikuntakasvatusta, innostaa ja tiedottaa liikuntamahdollisuuksista henkilöstölle ja perheille. Tavoitteena on edistää lasten liikkumista liikuntasuosittelun mukaisesti yhteistyössä kodin kanssa.
 - Elintapaohjauksen suunnittelussa ja tiedottamisessa tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen perhekeskus Lounatuulen kanssa.
 - Neuvokasperhe ohjelmasta saadaan tietoa neuvokas.perhe.fi sivustolta saadaan koulutuksia ja työvälineitä perheiden elintapaohjaukseen
 - ideoita ja materiaalia lasten ruokakasvatukseen.
 - Sivuston käyttöä tehostetaan suunnitelmallisesti yhteistyössä neuvolan kanssa lasten ylipainon hillitsemiseksi.
- **Hyvinvointikoordinaattori**

- o toimii hyvinvointialueen ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön verkostossa (empt).
- o Verkosto toteutti mm. päihdetilannekyselyn v. 2024
- o Osallistutaan yhteisiin kampanjoihin empt verkoston kanssa
- o Yhteistyö ikäkeskuksen kanssa olohuoneella ikäihmisten päihdeasioista tiedottamisessa.
- o Yhdessä vastaavan erityisnuoriso-ohjaajan kanssa käyty toimintaa läpi
- o Sivistyslautakunta hyväksynyt esityksen empt työn organisoitumisesta ja vastuista Ulvilassa.
- o Hyvinvoinnin ja yhteiselon työryhmä HYVE toimii monialaisena ehkäisevän päihdetyön työryhmänä.

7.6 Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat (aikuiset)

Hyvinvointisuunnitelmassa esitetty tavoitteen toimenpide:

Hyvinvointialueen kanssa yhteistyö elintapaohjauksen kehittämiseksi aikuisilla.

Vastinpari työskentely Ulvilan liikunnanohjaajat/Ulvilan hv- aluetta hoitavat.

Vastuutaho: Sivistyksen toimiala

Kunnan työpaikkojen päihdeohjelmiin on sisällytetty ja työterveysyhteistyössä on huomioitu alkoholin, tupakan, huumausaineiden ja rahapelaimisen haittojen ehkäisy.

Tuodaan eri eläkeläisyhdistyksille tietoa päihteiden käytön terveysvaikutuksista.

Vastuutaho: Keskushallinnon ja sivistyksen toimiala

Toimialoittain tehtyt tai käynnissä olevat toimet:

- o **Elintapaohjauksessa**
 - o liikunnanohjaajien yhteistyössä on terveydenhoitaja terveyskeskuksessa
 - o Terveydenhoitaja tiedottaa kaupungin liikuntaryhmistä ja elintapaohjauksesta ja toimii yhteyshenkilönä, jos asiakkaila on tarvetta sairaudenhoitoon tai tutkimuksiin.

- Liikunta- ja elintapaneuvonnan prosessi kestää aina noin vuoden riippuen asiakkaan tasosta ja tarpeista.
- Asiakkaina eniten 45–55-vuotiaita naisia.
- Liikuntaneuvontaa vain tiettyinä päivinä muun toiminnan ohessa.
- Vuonna 2024 kartoitettiin ikäihmisten päihteiden käyttöä ja tietämystä niiden haitoista.
- Ulvilan olohuoneella jaettiin Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön (EMPT) viikolla ikäihmisille itsearviointikyselyitä päihteiden käytöstä.
- 2024 hyvinvointialueen ja kuntien EMPT-verkosto toteutti päihdetilannekyselyn, joka suunnattiin 7–18-vuotiaille, aikuisille ja ikäihmisille.
- lähetettiin Wilma-viestinä kouluihin ja hyvinvointikoordinaattori jakoi sen kaupungin työntekijöille sekä Ulvilan olohuoneella ikäihmisille ja vanhusneuvostolle.
- **Kaupungin työntekijöiden päihdeohjelma**
 - sisältää alkoholin, huumausaineiden ja rahapelaamisen haittojen ja ehkäisyn.
 - Työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa viitataan työntekijöiden päihdeohjelmaan.
- Ulvila on savuton työpaikka

8. TOIMINNALLISILLE TAVOITTEILLE ASETETUT MITTARIT JA NIIDEN MUUTOS VALTUUSTOKAUDELLA 2021–2025

Tässä osassa kuvataan hyvinvointisuunnitelmassa 2024–2025 mainittujen arviointimittareiden indikaattoritieto. Kokonaisuutena laajan hyvinvointikertomuksen ajantasainen indikaattoripaketti löytyy liitteestä (Liite 1).

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden muutostiedon pohjana on käytetty sähköisen hyvinvointikertomuksen antamia indikaattoritietoja vuosilta 2021–2024 tai viimeisintä tuolla aika välillä olevaa tietoa. Lisäksi on joitain määrällisiä tietoja kävijämääristä yms.

Hyvinvointialueen kertomus valmistuu syksyllä 2025 ja hyvinvointisuunnitelman 2024–2025 tavoitteiden ajankohtaista indikaattoritietoa ei ole niiden osalta saatavilla.

8.1 Satakunnan onnellisimmat ja osaavimmat lapset ja nuoret indikaattoritieto ja johtopäätös

Toiminnallinen tavoite: Lasten ja nuorten kaupunki kasvaa, harrastaa ja viihtyy

Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien mittareiden kautta:

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Johtopäätös: Liikunta-aktiivisuutta on alettu arvioimaan ja sitä raportoidaan hyvinvointikertomuksessa. Indikaattoria on siten pystytty parantamaan.

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

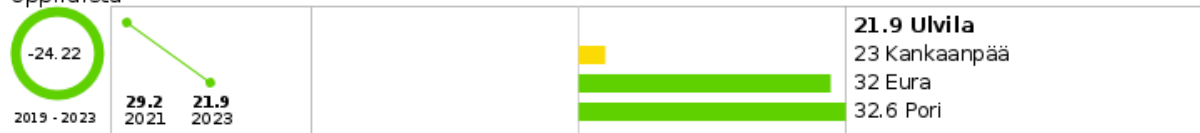
Johtopäätös: Kunnassa on kiinnitetty huomiota matalan kynnyksen liikunta tarjontaan ja toimintaa on edelleen lisätty. Vapaa-aikaohjaaja palkattu vuoden 2024 alkupuolella. Tulos on pystytty pitämään hyvänä.

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Johtopäätös: Hyvinvoinnin ja yhteiselon työryhmä HYVE, ja Seuraparlamentti arvioivat liikunnan edistämistyötä. Liikunnan edistämistyötä arvioidaan myös oppilashuoltotyöryhmässä, kaupungin johtoryhmässä ja erilaisissa pienemmissä työryhmissä. Arviointi on aktiivista. Tulos pysynyt hyvänä.

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Johtopäätös: Hengästyttävää liikunta 8. ja 9. luokkalaiset harrastavat viimeisimmän kouluterveyskyselyn perusteella vähemmän kuin v. 2021. Lasten mahdollisuuksia harrastaa on lisätty vuonna 2024, mutta vaikutuksista ei vielä ole tilastollista tietoa saatavissa.

8. ja 9. luokan ulvilalaisista harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa. Kouluterveyskysely 2023.

Pojat	Tytöt	Yhteensä vastanneista
32,90 %	60,50 %	47,20 %

Johtopäätös: Kirjastopalvelut ovat lisänneet kulttuuritarjontaa nuorille ja Nuorisopassin käyttö on lisääntynyt. Niiden vaikutus nähdään seuraavan kouluterveyskyselyn tuloksissa. Tytöt ovat poikia aktiivisempia harrastamaan kulttuuria. Edelleen on tarvetta kiinnittää huomiota myös kulttuurin harrastamisen mahdollisuuksiin.

Lapselle järjestetty hoitopaikka vastaa toiveitani (yksityiset ja kunnalliset)

Tulos: annetaan arvoksi Ka 4,6 % (asteikko 1–5 laatukselyssä, n= 181)

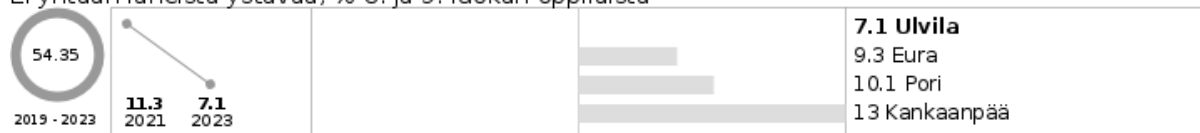
Johtopäätös: vastaajat ovat tyytyväisiä lastensa hoitopaikkaan.

Aukioloaika vastaa tarpeitamme

Tulos: annetaan arvoksi Ka 4,7 % (asteikko 1–5 laatukselyssä, n= 181)

Johtopäätös: päivähoidon aukioloajat vastaavat hyvin tarvetta.

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

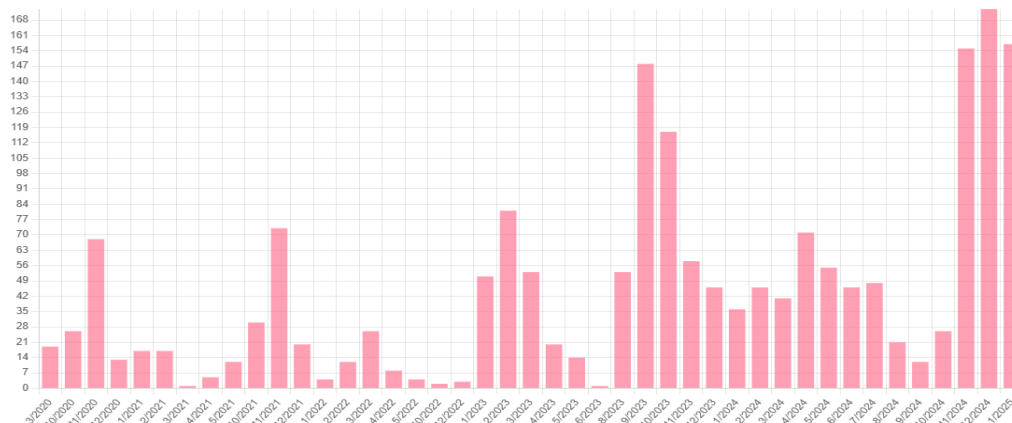

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Johtopäätös: Kokemus, että ei ole läheisiä ystäviä on 8. ja 9. luokilla vähentynyt ja lukiolaisilla pysynyt samana 2021 vuoden kouluterveyskyselyn mukaan ja on hieman alempi kuin vertailukunnissa. Edelleen on panostettava kouluissa nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen torjuntaan.

Nuorisopassi käyttö 7.–9. luokkalaisilla 2020–2024

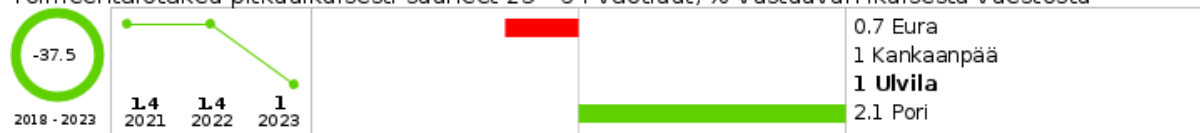

Käytetyt edut ja aktiiviset käyttäjät 2024 (Käyttäjiä 72 %)

Koulu 7.9.-luokat	käyttäjät yht.	aktiiviset	passiiviset
	450	323	127

Johtopäätös: Käyttömäärät ovat lisääntyneet 2020 -> 2024. Nuorisopassin tarjoamista on edelleen syytä jatkaa ja laajentaa käyttäjäikäryhmiä.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Johtopäätös: Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden osuus ulvilalaisista on laskenut puolisen prosenttia vuodesta 2021. Toimeentulotukea saaneiden kohdalla korostuu myös kasautuva syrjäytymisriski, mihin liittyvät ilmiöinä niin pitkäaikaistyöttömyys kuin kotitalouden jäsenten ylisukupolvisen syrjäytymisen riski. Syrjäytymisen ehkäisyyn on edelleen panostettava ja Ulvilan elinvoimaisuuden parantamiseen ja työpaikkojen luontiin.

Kokousten määrät ja erilaiset osallisuutta lisäävät tapaamiset.

Tulos: Toimielimet ovat kokoontuneet säännöllisesti 6–8 x kertaa vuoden aikana. Osallisuutta lisääviä tapahtumia on ollut paljon mm. olimme mukana thl:n osallisuusviikolla some kampanjassa (kuvat yllä).

Uvilalaisilta kysyttiin vuonna 2024: Millainen olisi paras mahdollinen tulevaisuus Ulvila, mielipiteitä kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista, vinkkejä rikkinäisistä ja vanhentuneista opasteista Ulvilan alueella, mielipiteitä uuden kohtaamispaikan, Ulvilan Olohuoneen suunnitteluun ja toimintaan, ehdotuksia osallistuvaan budjetointiin – mitä tehdään kymppitonilla, toteutettiin työpajoja; hyvinvointisuunnitelmaan osallistettiin vaikuttajajoukkoa, Naparannan kehittämiseen osallistettiin Ulvilan 2.–9.-luokkalaisia, viestintä- ja markkinointisuunnitelmaan osallistettiin ulvilalaisia yhdistyksiä ja sidosryhmiä.

Johtopäätös: Toimintasäännöissä määritellyt kokousmäärät ovat toteutuneet hyvin. Muistiot julkaistu ulvila.fi sivustolla. Ulvilalaisia on osallistettu erilaisissa tapahtumissa ja kyselyillä. Vahva asukkaiden osallisuuden kokemus hyödyttää monella tasolla. Siitä hyötyy yksilö hyvinvointinsa näkökulmasta – osallisuus luon yhteisöllisyyttä. Osallisuus on kuulluksi tulemistä ja tietoisuutta omista vaikuttamisen mahdollisuuksista. Kuntalaisten osallisuus antaa päättäjille suuntaviivoja päätöksentekoon.

Nuorisovaltuuston, vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasuunnitelman toteutuminen.

Tulos: Toimielimet ovat laatineet toimintasuunnitelmat vuosittain

Johtopäätös: Toteutuneita toimia on arvioitu toimintakertomuksessa, mitkä on annettu hallitukselle tiedoksi.

Toiminnallinen tavoite: Välittävä ja uudistuva varhaiskasvatus ja koulu- tus

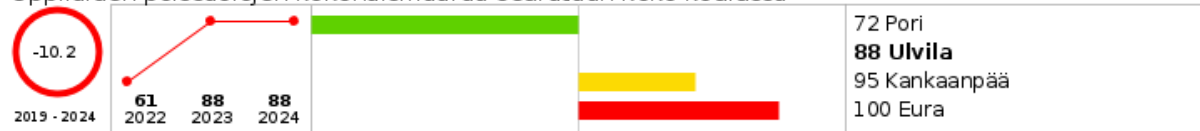
Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien mittareiden kautta:

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Johtopäätös: Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ko. vuonna eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta. Väestötietona käytetään keskväkilukua. Koulutustiedot kerätään tutkintorekisteriin suoraan oppilaitoksilta. Vuoden 2023 tulos on hieman laskenut vuoteen 2021 verrattuna. Vuoden 2024 tulos ei ole saatavilla.

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

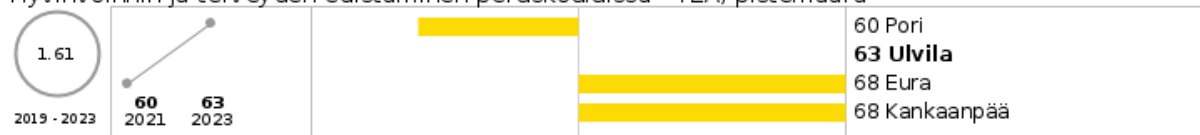

Johtopäätös: Oppilaiden poissaolojen seurantaan (oppilasmäärällä painotettu prosenttiosuus kunnan kouluista) on kiinnitetty huomiota ja se on noussut vuoden 2022 tuloksesta vuoteen 2024. Tulos ei kerro siitä, miten poissaoloihin puututaan kouluissa.

Toiminnallinen tavoite: Terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt -si- sällöt ja seinät

Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien mittareiden kautta:

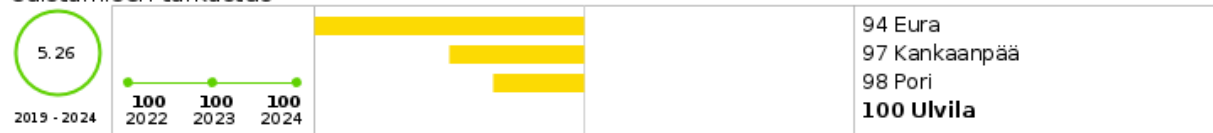
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Johtopäätös: TEA-pistemäärä on noussut vuodesta 2021 kolme pistettä eli asioihin on kiinnitetty huomiota ja toimenpiteitä tehty. Vielä on kuitenkin

kiinnitettävä huomiota TEA-pistemäärään vaikuttaviin osa-alueisiin ja käydä tuloksia tarkemmin läpi.

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Johtopäätös: Ulvilassa kiinnitetään hyvin huomiota kouluympäristön terveellisyteen ja turvallisuuteen ja tarkastuksia tehdään yhdessä AVI:n ja hyvinvointialueen kanssa. Myös työterveyshuolto tekee tarkastuksia koulun toimitiloihin.

Ruokahävikin seuranta ja pienentäminen

Tulos: ruokapalveluissa on panostettu aktiivisesti koulujen ruokahävikin vähentämiseen mm. biovaaka käytössä.

Johtopäätös: Ruokahävikkiä on saatu vähennettyä ja toimintaa pitää edelleen jatkaa.

Uvilan varhaiskasvatuksen laatukselystä:

Johtopäätös: Varhaiskasvatuksen opetuksen ja ympäristön ilmapiiri on turvallinen.

Kuntalaispalautteet

Tulos: toimialoilla on vastattu ja kuntalaisten esittämiin palautteisiin mm. kunnossapidon tarpeita toteutettu mahdollisuuksien mukaan (esteettömyys parannukset Kaskelotti, Olohuone, Kaupungintalo).

Johtopäätös: turvallisuuteen liittyviä kunnostustarpeita yms. on toteutettu ja edelleen kiinnitetään huomiota asiakas palautteisiin.

SomeTurva palvelun käyttöönotto ja käyttäjämäärien seuranta

Tulos: SomeTurva on käytössä kaikissa peruskouluissa ja lukiossa. Sen on ottanut käyttöön noin 50 % oppilaista

Johtopäätös: Se on erittäin hyvä kanava, jossa voi nimettömänä antaa vinkkejä ja vihjeitä turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Sen käyttöä on edelleen hyvä jatkaa.

Asukaskysely toteutettu kevät 2024(Fountain Park).

Tulos: Vastanneiden määrä oli hieman alhainen, mutta ylitti silti odotukset

Osallistumisia yhteensä 751. Suurin osa osallistuneista oli 30–49-vuotiaita keskustassa tai Vanha-Ulvilassa asuvia kaupunkilaisia. Parasta mahdollista Ulvilaa ideoitiin aktiivisesti. Esiin tuotiin Ulvilan voimavaroja, kehitysjatatuksia ja huolenaiheita.

Ulvilan voimavaroja lueteltiin mm. Rauhallisuus ja turvallisuus, luonto ja vehreys, perhekeskeisyys, hyvät olosuhteet lapsiperheille, Ulvilan näkyvä kehitys, teknologia ja yrittäjyys

Huolenaiheina esitettiin: Kylien tulevaisuus, Nuorten pahoinvointi ja vapaa-ajan tekemisen puute, kaupungin suuntaviivojen, ja tavoitteiden epäselvyys, ikäihmisten elämänlaatu, heikko julkinen liikenne, yhteisöllisyyden puute, palvelujen säilyminen, ränsistynyt yleisilme, muuttotappio

Johtopäätös: Tulevaisuuskyselyn tulosten perusteella saatuihin panostettaviin aiheisiin tulee tarttua. Johtoryhmä on käynyt tulokset läpi ja niitä hyödynnetään talousarviovuoden toiminnallisten tavoitteiden määrittelyssä.

Esteettömyyskartoitukset

Tulos: On aloitettu pienimuotoisesti esteettömyysarviot mm Kirjastolla, kaupungintalolla, Ulvilan Olohuoneella. Joitain korjauksia on tehty, mutta laajamittainen kartoitus vielä kesken ja raportointia ei vielä valmisteltu

Johtopäätös: Jatketaan esteettömyyskartoitusten tekemistä esteettömyyskartoittajan toimesta edelleen. Esteettömyyskartoittaja on teknisellä toimialalla ja tekee kartoituksia muun työnsä ohella. Uusissa rakennushankkeissa on hyvä kuulla esteettömyyskartoittajan mielipidettä.

8.2 Satakunnan terveimmät ja liikkuvimmat kuntalaiset

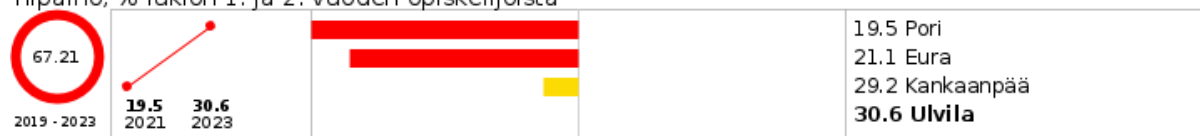
Toiminnallinen tavoite: Aktivoivat liikuntapalvelut ja kampanjat koko väestölle

Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien mittareiden kautta:

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Johtopäätös: Ylipaino on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä ja Ulvilassa se on vertailukuntiin nähden myös korkeammalla tasolla. Ruokailun ja kouluruokailun terveellisyyteen, välipalatarjontaan, lasten liikkumisen lisäämiseen kouluissa ja vapaa-ajalla tulee kiinnittää lisääntyvässä määrin huomiota.

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Johtopäätös: Ulvilassa panostetaan lasten aktivoimiseen liikuntaan myös matalankynnyksen toiminnalla. Toimintaa tulee jatkaa ja edelleen kehittää.

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Johtopäätös: Hyvinvointikertomuksen raportoinnissa on vuonna 2024 kiinnitetty huomiota tarkemmin lasten liikunta-aktiivisuudesta tiedottamiseen.

Toiminnallinen tavoite: Monipuoliset ja persoonalliset kulttuuripalvelut

Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien indikaattorien kautta:

Kulttuuripolku käytössä.

Tulos: ei vielä käytössä.

Johtopäätös: Tulossa 2025.

Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

Johtopäätös: Asukasraateja, työpajoja ja kuntalaiskyselyitä toteutetaan kehittämistyössä ja päätösten tukena.

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Leineperi ja Friitala nahkamuseo

Tulos: Kävijämäärät 11480 (Leineperi) ja 1530 (Friitalan nahkamuseo)

Ryhmävierailujen Leineperissä 50 ja Friitalan nahkamuseolla 19.

Leineperissä järjestettiin 7 kaupungin ruukkitapahtumaa.

Friitalan nahkamuseon uusittu perusnäyttely avattiin keväällä 2024 yhdessä uuden vaihtuvan näyttelyn kanssa.

Johtopäätös: Tulos tulee suoraan TEA-viisarista. Vaikka varsinaista kulttuurikaveri toimintaa tai kulttuuripassia ei ole käytössä, niin kaupunki madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä mm. tarjoaa ilmaisia tapahtumia sekä Friitalan nahkamuseon ilmaisen sisäänpääsyn, myös vuonna 2024 tarjottiin lapsille ilmainen sisäänpääsy Leineperin Härkätallin kesäteatterin yhteen näytökseen.

Toiminnallinen tavoite: Osallistava, avoin ja aktiivinen viestintä

Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien mittareiden kautta:

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Johtopäätös: Kunnallisvaalit 2024 ovat huhtikuussa, äänestysaktiivisuutta tulee saada lisättyä.

Digitaalisten palveluiden saavutettavuus

Tulos: Digitaalisten palveluiden saavutettavuutta on arvioitu Digi-kehitystyöryhmässä, mutta arviointi ei vielä valmista ja se jatkuu.

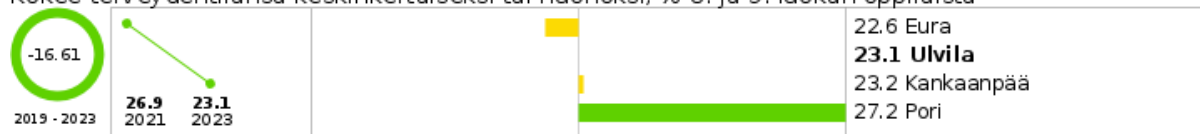
Kirjastopalvelut ovat ottaneet käyttöön e-kirja mobiilisovelluksen. Vuonna 2024 kirjaston e-aineistoa on lainattu 18156 kertaa.

Johtopäätös: Digitaalisten palveluiden saavutettavuutta tarkastellaan laajemmin osana digikehityshanketta ja vuonna 2025 toteutettavaa ulvila.fi-sivuston uudistamista. E-kirjaston käyttäjämääriä ja sovelluksen käyttöönoton opastusta tulee edelleen jatkaa.

Toiminnallinen tavoite: Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat (Lapset, nuoret)

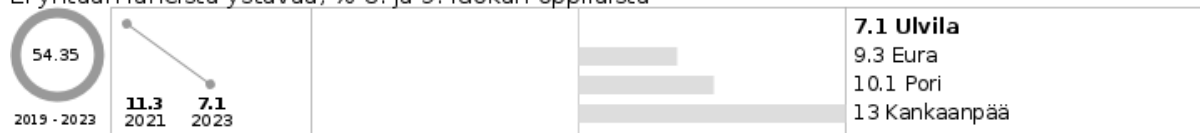
Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien mittareiden kautta:

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

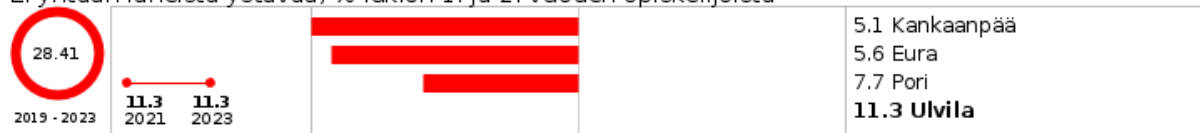

Johtopäätös: Tulos on parantunut eli terveyden kokee paremmaksi useampi 8. ja 9. luokilla kuin vuonna 2021.

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

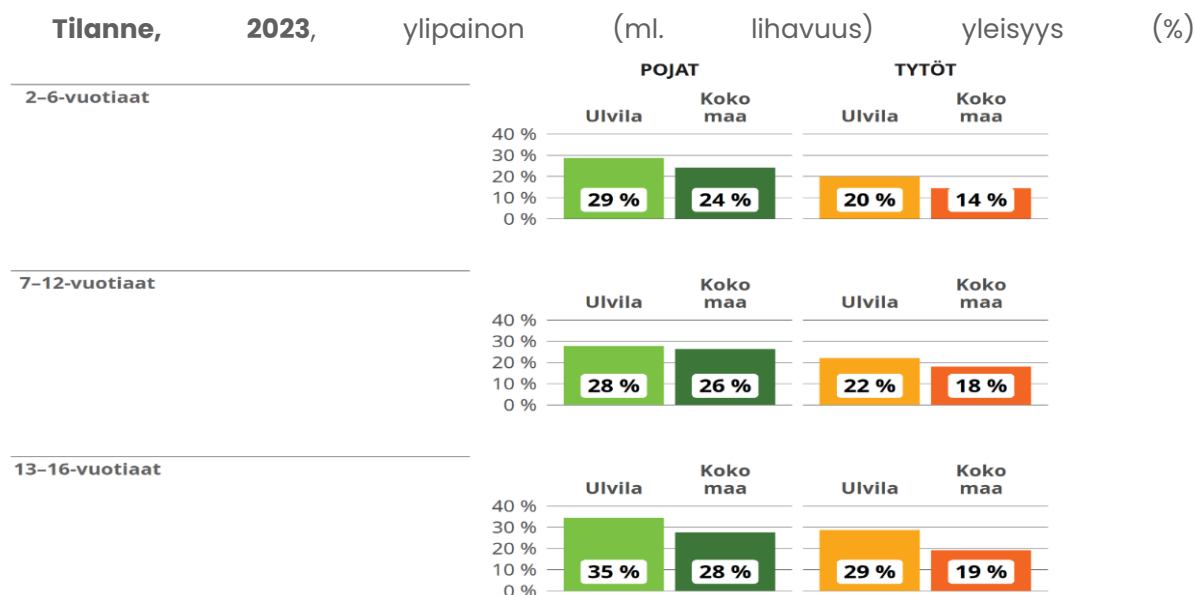

Johtopäätös: ilman läheistä ystävää 8. ja 9. luokan oppilaista on vähemmän kuin vuonna 2021. Lukiolaisten vastaus on samalla tasolla kuin vuonna 2021. Yksinäisyyden ja syrjäytymisen tunteen kokemisen vähentämiseen tulee kiinnittää huomiota.

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

YLIPAINO JA LIHAVUUS LAPSILLA JA NUORILLA

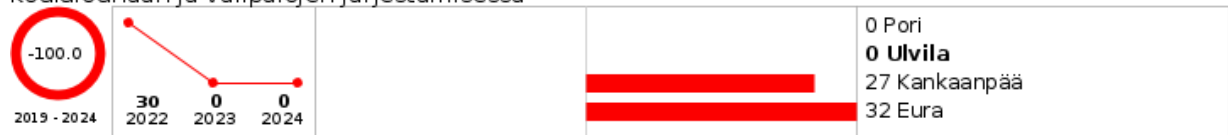
thl/Finlapset -tutkimus

Johtopäätös: Ylipaino on kaikissa ikäluokissa kohonnut ja Ulvilan prosentuaaliset luvut ovat koko maan tason yläpuolella. Perheiden neuvontaan, lasten ruokailuun ja liikunnan harrastamiseen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

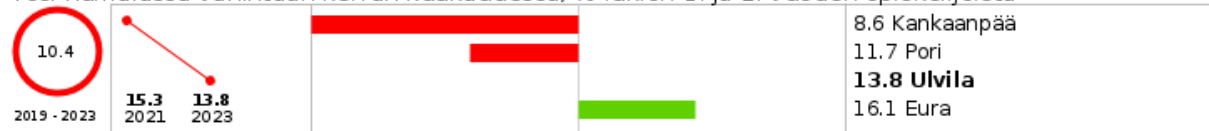
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

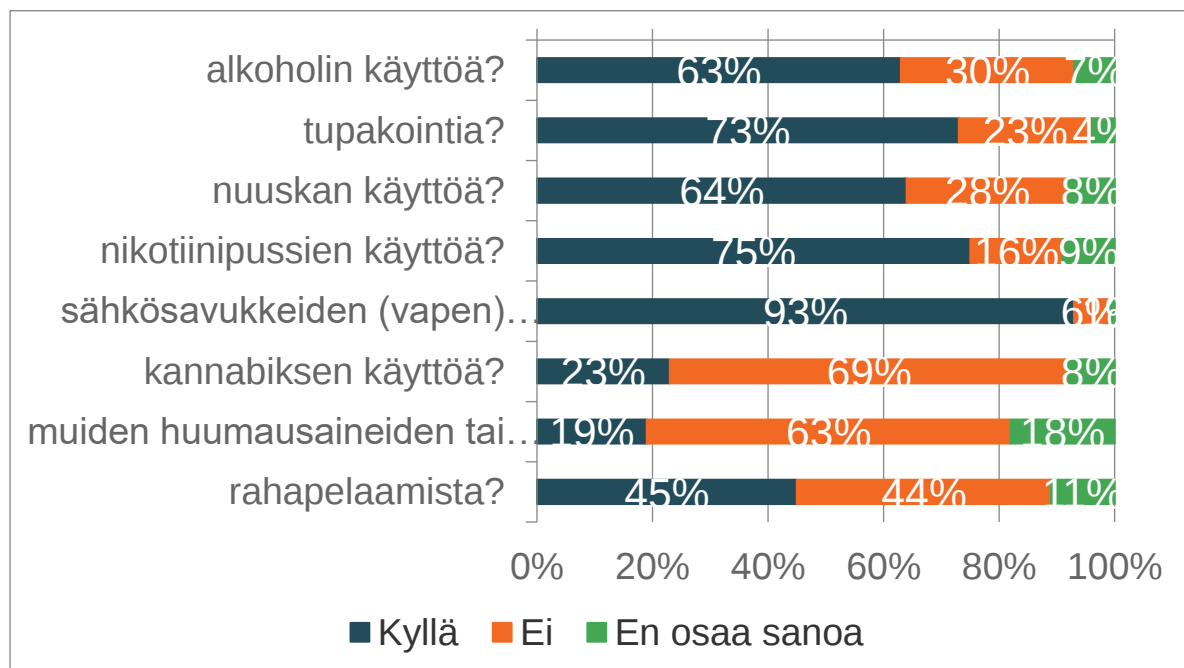
Varhaiskasvatuksessa on Neuvokasperhe elintapaohjaus käytössä.

Johtopäätös: Koululounaan syöminen on vähentynyt yläasteen ylimmillä luokilla. Koulussa tulee kertoa lounaan tärkeydestä. Ulvilan kouluissa ei välipalan osalta ravitsemussuositukset toteudu, koska välipalaa ei tarjota luki-ossa. Ylipainon lisääntyminen lapsilla ja nuorilla ja ruokailun terveellisyydestä puhuminen kaiken kaikkiaan ovat asioita, joihin tulee kiinnittää huomiota.

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

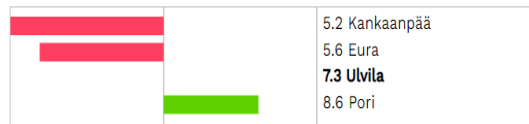
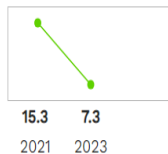
Oletko huomannut viimeisen vuoden (12 kk) aikana alaikäisen lasten ja nuorten (Päihdeksely 2024/Ulvila nuoret):

Johtopäätös: Lukion 1. ja 2. luokan oppilaiden humalahakuinen juominen on vähentynyt. Päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn pitää edelleen panostaa ja tiedostaa alkoholin tilalle tulleiden muiden päihteiden käyttö nuorten

keskuudessa. Päihteiden käyttöön ja alaikäisille alkoholin välittämiseen puuttumiseen tulee tehdä yhteistyötä viranomaisten kanssa.

Kokeillut laittomia huumeita
ainakin kerran, % lukion 1. ja 2.
vuoden opiskelijoista
(T)

Johtopäätös: Laittomien huumeiden käyttö kouluterveyskyselyn 2023 mukaan on vähentynyt, mutta tiedossa on myös, että sähkösavukkeiden käyttö on lisääntynyt.

Toiminnallinen tavoite: Terveelliset elintavat ja mielen hyvinvointi vahvistuvat (aikuiset)

Toteutuneita toimenpiteitä arvioidaan seuraavien mittareiden kautta:

Liikunta- ja elintapaneuvonta

Tulos: Neuvonta on alkanut syksyllä 2021 ja asiakkaina 25–60-vuotiaita. Asiakkaita on käynyt noin 45 vuoden 2024 loppuun mennessä. Liikunta- ja elintapaneuvonnan prosessi kestää noin vuoden asiakkaan tasosta ja tarpeista riippuen. Liikunta- ja elintapaneuvontaa antaa kolme liikunnanohjaajaa ja maksimissaan on 6 asiakasta/liikunnanohjaaja samaan aikaan.

Johtopäätös: Toiminta vakiintunut aikuisten elintapa- ja liikuntaneuvonnaksi. Enemmänkin tarvetta olisi etenkin lasten ja koko perheenkin neuvonnalle. Yhteistyötä tulee tehostaa hyvinvointialueen kanssa. Tärkeänä osana aikuisten liikkumisen edistämisessä on myös laaja liikuntatarjonta, jota vapaa-aikapalvelut toteuttavat viikoittain syksystä kevääseen.

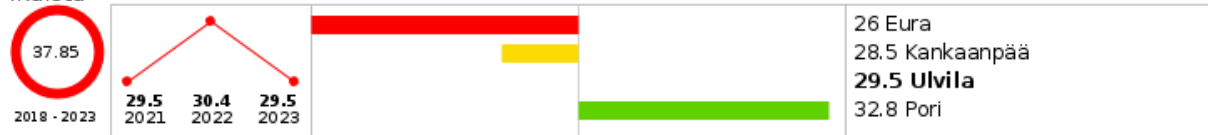
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa, kontaktien määrä

- Eri verkostojen säännölliset tapaamiset toteutuneet 2–4 x vuodessa (empt, HYTE, Kulttuurin Hyte).
- ikäkeskuksen kanssa yhteistyö senioritapahtuma keväällä 2024 Santrassa ja aktiivinen yhteyden pito.

- Kohtaamispaikka olohuoneella 1x vko 2tuntia hv-alueen ikäkeskuksen työntekijä.
- Hv-alueen vammais- ja vanhusneuvostoissa on Ulvilan ko. neuvostoista edustajat ja kokouksia 2–4 x vuodessa.

Johtopäätös: Yhteistyötä on tehty verkostoissa, mutta hyvinvointialueen muutosneuvottelut ja hyvinvointiyksikön lakkauttaminen ovat haitanneet toiminnan käynnistymistä. Ikäkeskuksen kanssa yhteistyö on sujunut hyvin. Yhteistyöstä tulee edelleen kehittää.

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikaista

Johtopäätös: Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64 v. osuus on palautunut vuoden 2022 tasolle (2024, 29,5 %), mutta on vähentynyt vuoden 2023 luvusta (30,4 %). Edelleen panostusta tarvitaan.

Kohtaamispaikka Ulvilan olohuoneen toiminta on käynnistynyt erittäin hyvin ja varauksia on ollut 1.9.2024 –3.1.2025 yhteensä kokoustilassa ja yleisessä tilassa 1252 tuntia. Olohuoneen käyttö on ollut aktiivisinta klo 8–17 välissä, vaikka aukiolo on klo 8–22 välillä. Päivisin yleensä eläkeläisryhmiä ja iltakäyttöä myös muilla yhdistyksillä. Myös kaupungin toimialojen edustajia on tavannut kuntalaisia kaksi kertaa kuukaudessa olohuoneella. Yhteisiä kaupungin tilaisuuksia on myös järjestetty esim. Kunkkuviikon tapahtumaan liittyen, Ulvilan 660 v. kakkukahvit.

Johtopäätös: Hyvinvointialueen ikäihmisten kohtaamispaikka Santran lopetettua on olohuone tullut tarpeeseen ja myös muut kuin eläkeläisjärjestöt ovat tarvinneet tiloja. Tärkeä kohtaamispaikka on myös tulevaisuudessa ja sen toiminta edellytyksistä pitää huolehtia ja kehittää toimintaa edelleen...

Työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa (tth) huomioitu päihdeohjelman toteuttaminen.

Tulos: Päihdeohjelma mainitaan tth:n-sunnitelmassa.

Johtopäätös: Työterveyshuolto ja Ulvilan kaupunki noudattavat laadittua päihdeohjelmaa. Työikäisten päihteiden käyttöön ja ennaltaehkäisyyn tulee myös jatkossa kiinnittää enemmän huomiota.

Päihhteettömyyskampanjoita toteutettu.

Tulos: Ulvilan hyvinvointikoordinaattori ja vastaava erityisnuorisohjaaja kuuluvat Satakunnan hv-alueen ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön verkostoon, joka laatii vuosittain vuosikellon yhteisistä kampanjoista, joita on ollut; Tipaton tammikuu, Some- kampanja tunnustatko nikotiinituotteet ja vapet, empt verkoston toteuttama, Päihdekysely 2024, toteutettu valomerkikoulutus Ulvilan kahdelle ja Ulvilan seurakunnan yhdelle työntekijälle ja empt verkosto kokoontunut noin 2 - 4x vuodessa.

Uvilassa painopiste ehkäisevässä päihdetyössä on ollut enemmän nuorissa, mutta vuonna 2024 on pyritty lisäämään päihdevalistustyötä myös ikäihmisten parissa.

Johtopäätös: Ennaltaehkäisevään päihdetyöhön tulee panostaa jatkossakin kaikissa ikäryhmissä. Yhteistyötä tulee jatkaa aktiivisesti, myös hyvinvointialueen empt-verkostossa ja muissa sidosryhmissä.

9. HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITTEIDEN JA TOIMENPITEIDEN ARVIOINTIA

Uvilan kaupunki tekee paljon hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ja sitä toteutetaan kaikilla toimialoilla, vaikka kaikki toimialojen tekemä työ ei suoraan olekaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Myös kuntalaisia osallistetaan asioiden ja toimenpiteiden valmisteluun erilaisten työpajojen ja työryhmien kautta (esim. osallistuva budjetointi, viestintä- ja markkinointisuunnitelma, hyvinvointisuunnitelma). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on yhteinen asia.

Hyvinvointisuunnitelmassa 2024–2025 toiminnallisiin tavoitteisiin tähtääviä toimenpiteitä on hyvin toteutettu ja voidaan olla tyytyväisiä siihen, miten paljon Ulvilan kaupunki panostaa kuntalaisten hyvinvointiin. Tarvitaan

kuitenkin vielä enemmän tiedottamista tehdyistä toimenpiteistä, jotta kuntalaiset voivat yhdistää tehtyjä toimia esimerkiksi kuntalaispalautteisiin tai kyselyistä saatuihin vastauksiin. Hyvinvointikertomus on yksi tehtyjä toimenpiteitä kokoava asiakirja ja siitä tiedottaminen sekä sen muotoilu kuntalaiset tavoittavaan visuaaliseen muotoon on tärkeää.

Valtuustokaudella 2021–2025 Ulvila on säilyttänyt tai jopa parantanut elinvoimaisuuttaan. Työllisten määrä työvoimasta on kasvanut, vaikka työttömyys on lisääntynyt. Elinvoimaisuudesta tulee huolehtia, sillä se on alueiden ja yhteisöjen fyysiseen, sosiaaliseen ja henkiseen hyvinvointiin vahvasti liittyvää.

Lapsiperheiden, joiden suhteellinen tuloasema (vähätuloisuus) on keskimääräistä heikompi, lukumäärä on Ulvilassa kasvanut, vaikka tulojen epätasainen jakautuminen on tasoittunut. Perheiden lisääntyneestä tuen tarpeesta voi kertoa mm. neuvolakäyntien lisääntyminen ja nuorten lastensuojelun avohuollon käyntien määrän kasvu. Yhteistyötä perheiden, kunnan varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa on tärkeä jatkaa ja kehittää.

Väestön ikääntyminen ja syntyvyyden lasku ovat myös Ulvilan haasteina. Yksin asuvien ikääntyneiden määrä on kasvanut ja lisääntyy tulevaisuudessa. Kunnan tulee huomioida palveluiden tarjontaan, ympäristön esteettömyyteen, kaavoitukseen ja asumiseen liittyvien suunnitelmien kohdentamisen erilaisiin tarpeisiin ja kaikkia ikäryhmiä ajatellen.

Lapsista ja nuorista suurin osa voi hyvin, mutta yksinäisyyden torjuntaa ja kiusaamisen ehkäisyä tulee jatkaa. Mielekkääseen ja turvalliseen vapaa-ajanviettoon (mm. nuorisotilat) ja harrastusmahdollisuuksiin tulee edelleen panostaa. Myös ikääntyvän väestön yksinäisyyden vähentäminen on tärkeää ja kunnan tulee tarjota kohtaamispaikkoja ja mahdollisuuksia yhdessä oloon myös ikäihmisille.

Lisääntyvä ylipaino ja liikkumattomuus on kaikkien ikäryhmien haasteena, siksi kunnan tarjoamien liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden, kouluruokailun terveellisuuden, elintapaohjauksen ja perheiden tukemisen tärkeyttä ei tule unohtaa. Niihin tulee edelleen panostaa ja tehdä aktiivista yhteistyötä eri liikuntajärjestöjen ja hyvinvointialueen elintapaohjauksen asiantuntijoiden ja HYTE-verkostojen kanssa.

Tulevaisuuden haasteina Ulvilalla on elinvoimaisuuden säilyttämisessä ja lisäämisessä. Väestön pitovoima kunnassa, ikääntyminen ja syntyvyyden

lasku, yritysten ja työpaikkojen lisäämisen mahdollistaminen kunnassa ovat tärkeässä osassa kaikkea päätöksentekoa.

10. HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN ERILLISOHJELMAT JA -SUUNNITELMAT

Ulvilan kaupungilla on valmistelussa tai päivityksessä erillisiä väestön hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä ohjelmia/suunnitelmia ja niiden tavoitteet ovat osa hyvinvointisuunnitelmaa. Niissä olevien toimenpiteiden toteuttamista käytetään osana laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman arviointityötä.

Hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan kiinteästi liittyviä suunnitelmia/ohjelmia:

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (päivityksessä)

Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma (päivityksessä)

Elinvoimaohjelma (valmistelussa)

Kulttuurihyvinvointisuunnitelma (valmistelussa ja sisällytetään Laajaan hyvinvointisuunnitelman 2025)

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (henkilöstö)

Turvallisuussuunnitelma (valmistelussa)

Työsuojelun toimintaohjelma

Ikäihmistenohjelma (sisällytetään Laajaan hyvinvointisuunnitelmaan 2025)

Liikuntastrategia

Kotoutusmissuunnitelma

Hyvinvointisuunnitelma (valmistelussa)

Matkailustrategia (valmistelussa)

11. HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN HANKKEET

Peruskoulutus/Lukio:

myöntää:	Opetushallitus
hankkeen nimi:	Iloa, älyä ja yhteiseloä Ulvilassa - Kerho 3
käyttötarkoitus:	kerhotoiminnan kehittäminen 2023
myöntää:	Opetus- ja kulttuuriministeriö, tasa-arvoraha (perusopetus)
hankkeen nimi:	Pidetään kaikki mukana 2
käyttötarkoitus:	koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin
myöntää:	Opetus- ja kulttuuriministeriö
hankkeen nimi:	Iloa-Älyä-Yhteiseloä mausteena sivistystä tiedolla, taidolla ja tunteella
käyttötarkoitus:	Yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistaminen ja kehittäminen
myöntää:	Opetus- ja kulttuuriministeriö
hankkeen nimi:	Etunojassa Ulvilassa. Ilon, älyn ja yhteiselön oppimisympäristö
käyttötarkoitus:	koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin
myöntää:	Aluehallintovirasto
hankkeen nimi:	LiikkuvaUlvila - MOVE!
käyttötarkoitus:	Suomi Liikkeelle -ohjelma Liikkuva koulu ja Move!
myöntää:	Aluehallintovirasto
hankkeen nimi:	Harrastamisen Suomen malli 4 (Iloa, älyä ja yhteiseloä - Ulvila)
käyttötarkoitus:	erityisavustus harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen

Varhaiskasvatus:

myöntää:	Opetus- ja kulttuuriministeriö
hankkeen nimi:	2-vuotinen esiopetuskokeilu 2
käyttötarkoitus:	Erityisavustus kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun

myöntää:	Opetus- ja kulttuuriministeriö
hankkeen nimi:	Kolmiportainen tuki
käyttötarkoitus:	Kolmiportaisen tuen osaamisen kehittäminen ja jalkauttaminen, varhaiskasvatus

Kirjasto:

myöntää:	Aluehallintovirasto
hankkeen nimi:	Ee:t reippaaseen käyttöön
käyttötarkoitus:	Kansallisen e-kirjaston käytön opetus asiakkaille

Ulvila mukana yhteishankkeessa:

Hankkeen nimi:	Leader Karhuseudun "Osallisuutta Karhuseudulle" -hanke, mukana Ulvila, Kokemäki, Harjavalta, Nakkila
Käyttötarkoitus:	Hanketta koordinoi Karhuseutu, osallisuustyöryhmän perustaminen ja kuntalaisten osallisuuden lisääminen.

12. HYVINVOINTIKERTOMUKSEN LAATIJAT

Laajan hyvinvointikertomuksen laadinnasta on päävastuu ollut hyvinvointi-koordinaattorilla ja tukena HYVE-työryhmän Ulvilan kaupungin varsinaiset jäsenet.

HYVE työryhmän jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Rehtori Jukka Kotiranta	rehtori Marianne Nurmo-Heikkilä
Hyvinvointikoordinaattori. Sirkku Heilä-Aaltonen	talousjohtaja Noora Koskinen
Varhaiskasvatuspäällikkö Maiju Oksanen	päiväkodinjohtaja Pia Paulamäki
Hallintopäällikkö Kirsi Sainio-Lehtimäki	Kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Virola
Elinvoimapäällikkö Heikki Kaplas	Henkilöstösuunnittelija Noora Aaltonen
Vesihuoltoinsinööri Jukka Valtonen	palvelupäällikkö Satu Huopainen
Liikunta- ja nuorisopalveluiden päällikkö Markku Nevala	liikunnanohjaaja Paula Kiili
Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden päällikkö Johanna Jyrkinen, varapj.	Viestintäsuunnittelija Tanja-Annika Sillan- pää
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä pj.	Tekninen johtaja Teemu Björninen
Sivistyksen hallinto- ja taloussuunnittelija Anne-Mari Vanhatalo	
Kaupunginjohtaja Mikko Löfbacka	osallistumis- ja puheoikeus kokouksissa
Yhdistysjäsen	Varajäsen
Ulvilan omakotitaloyhdistys Jaakko Ravantti @nornickel.fi p. 0503843562	Esko Rauta erauta@gmail.com p. 0505260104

13. KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ JA HYVÄKSYMINEN

HYVE-työryhmä kokoukset, joissa käsitelty 23.1., 6.2. ja 5.3.2025

lisäksi jaettu OneDrive tiedostona täydentämistä ja kommentointia varten varsinaisille jäsenille.

Sivistyslautakunta 11.3.2025

Kaupunginhallitus 17.3.2025

Valtuusto 7.4.2025

Hyväksytty:

14. LIITTEET

Liite 1

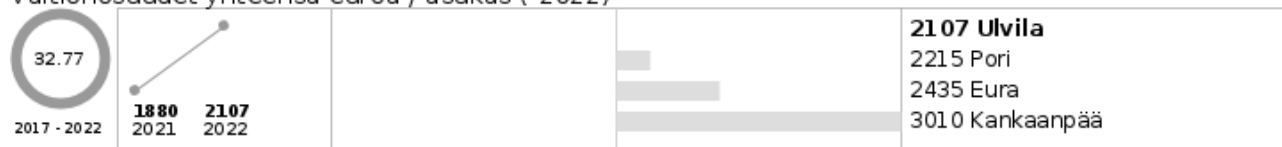
INDIKAATTORIEN OSOITTAMA TIETO 2021 –2024

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

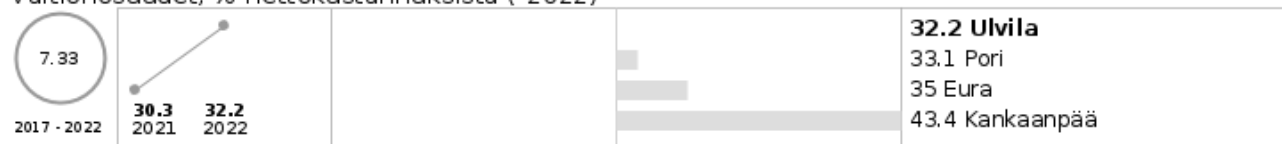
Talous

Tulot

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas (-2022)

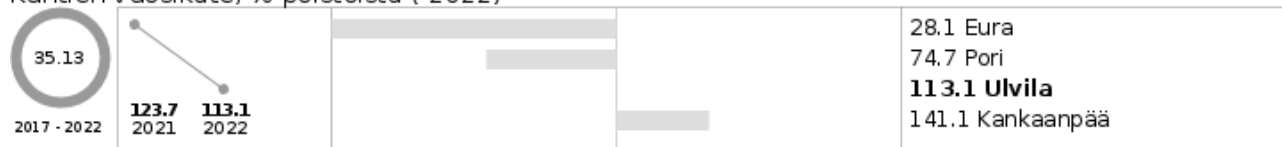
Valtionosuudet, % nettokustannuksista (-2022)

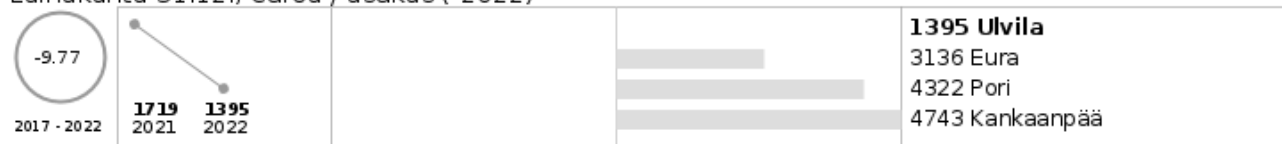
Vuosikate, euroa / asukas (-2022)

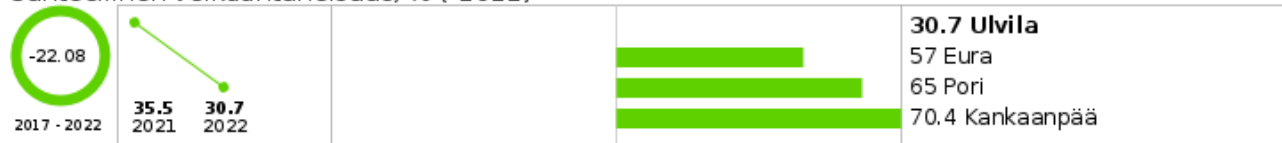
Kuntien vuosikate, % poistoista (-2022)

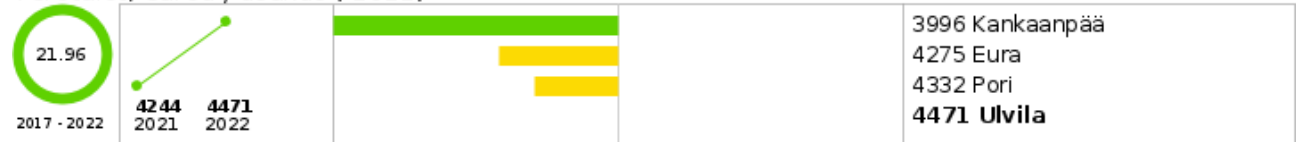
Lainakanta 31.12., euroa / asukas (-2022)

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (-2022)

Verotulot, euroa / asukas (-2022)

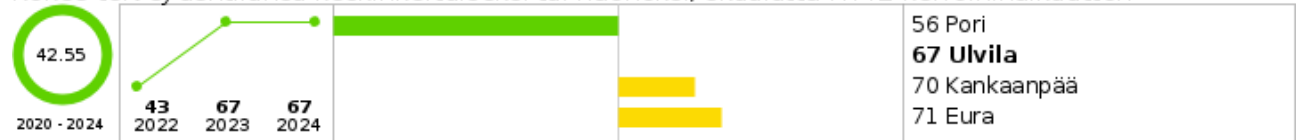

HYTE-kerroin

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

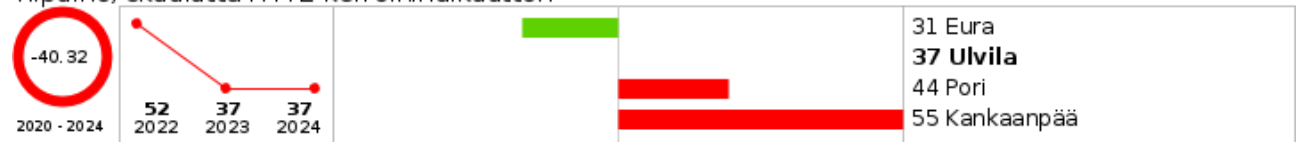
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

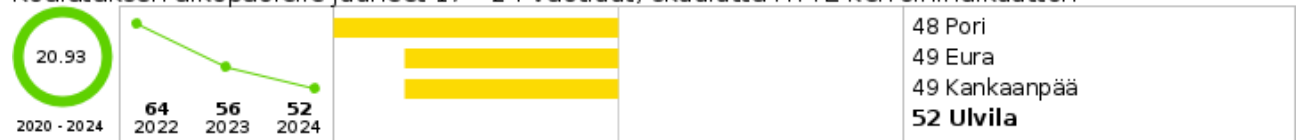
Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

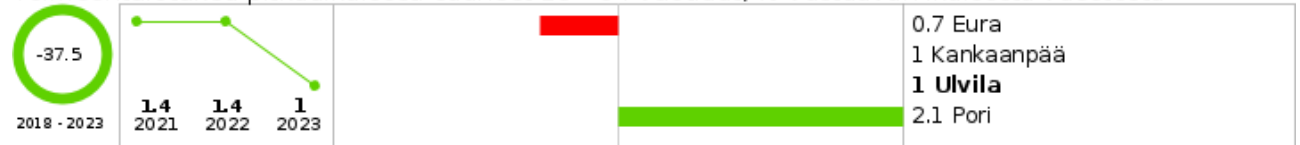
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

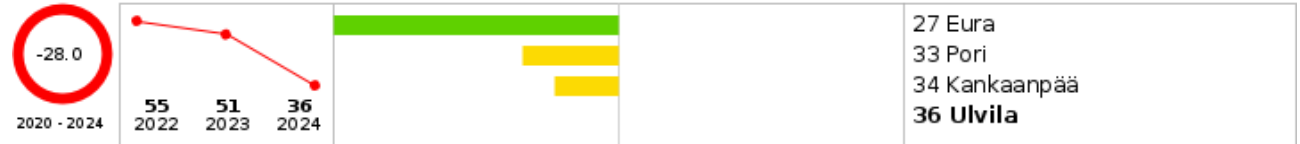
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

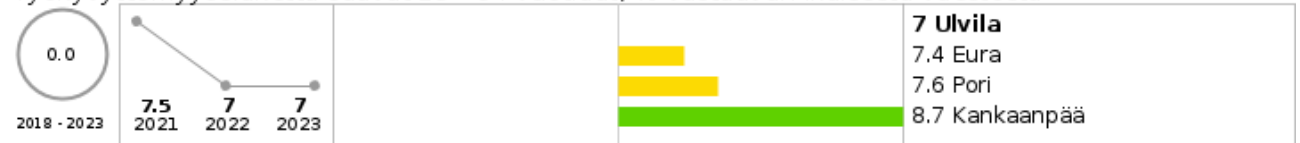
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

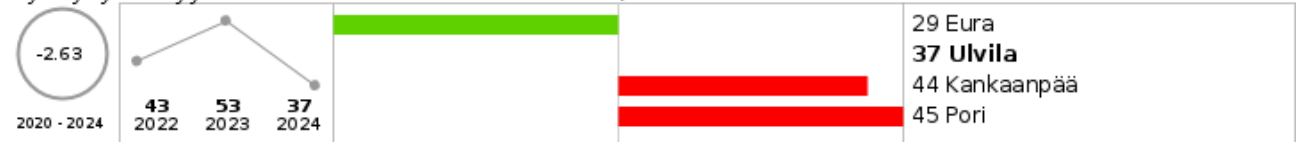
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

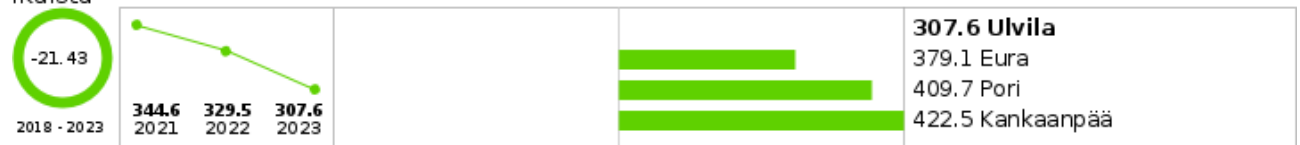
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

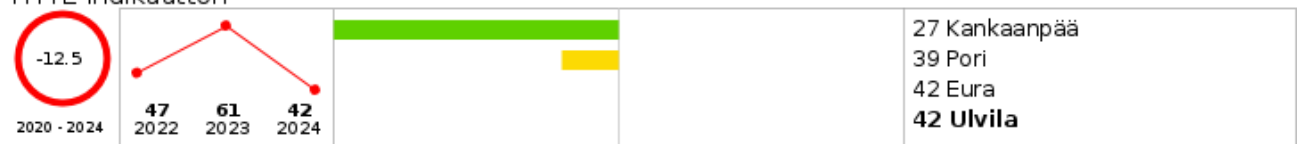
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

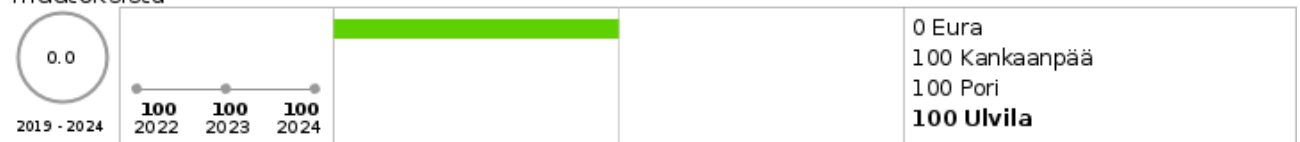
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

0.0			0 Eura 100 Kankaanpää 100 Pori 100 Ulvila
-----	--	--	---

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

0.0			100 Kankaanpää 100 Pori 100 Ulvila 100 Eura
-----	--	--	---

Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

0.0			0 Eura 100 Kankaanpää 100 Pori 100 Ulvila
-----	--	--	---

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

0.0			0 Eura 100 Kankaanpää 100 Pori 100 Ulvila
-----	--	--	---

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

0.0			100 Eura 100 Kankaanpää 100 Pori 100 Ulvila
-----	--	--	---

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

0.0			100 Eura 100 Kankaanpää 100 Pori 100 Ulvila
-----	--	--	---

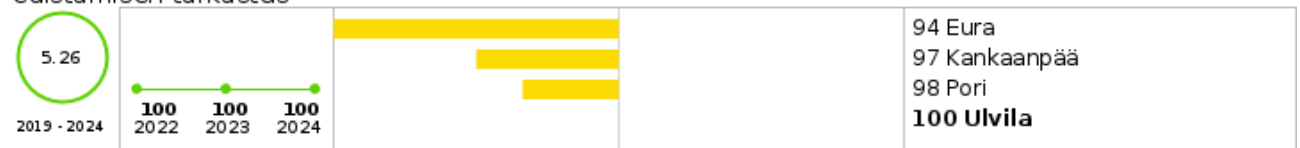
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin

0.0			0 Pori 100 Eura 100 Kankaanpää 100 Ulvila
-----	--	--	---

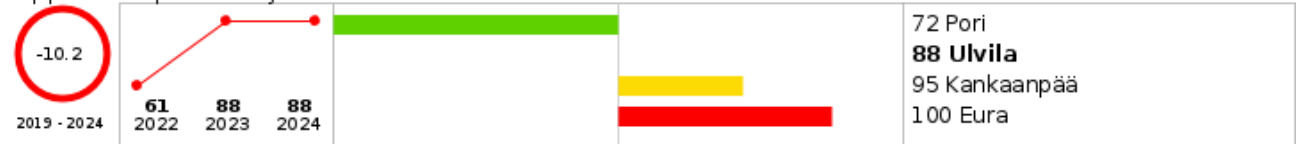
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

0.0			100 Eura 100 Kankaanpää 100 Pori 100 Ulvila
-----	--	--	---

Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

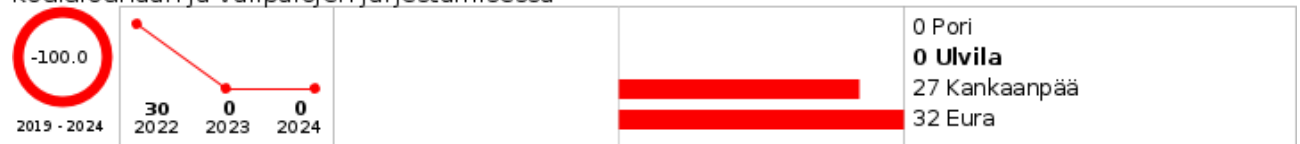
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

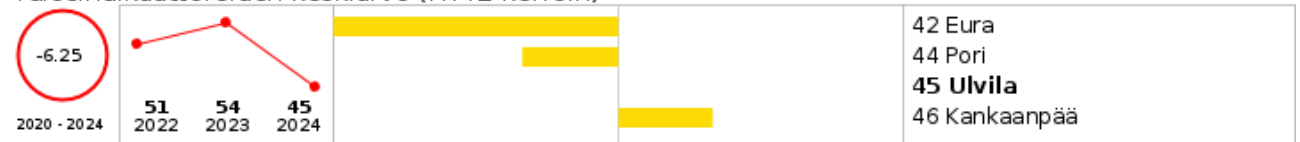
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

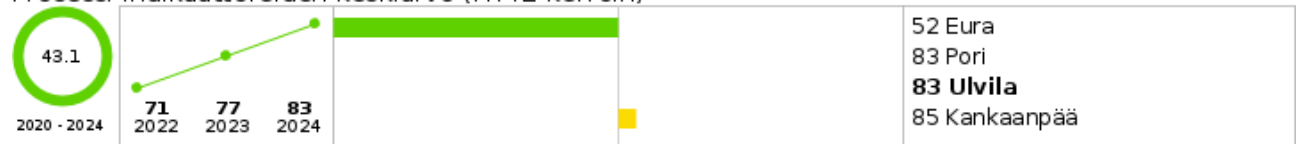
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä

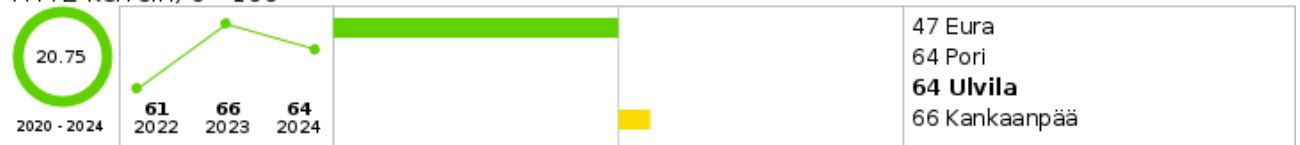
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

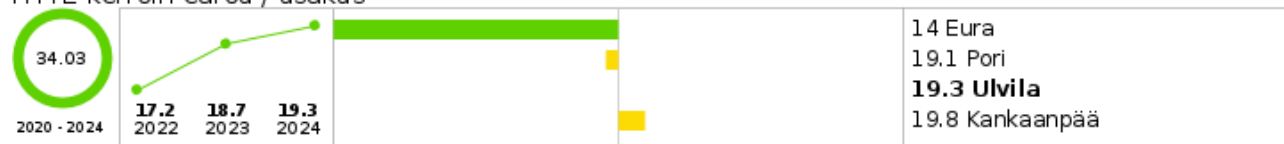
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

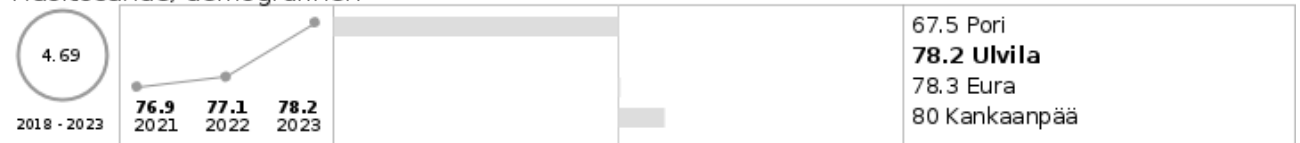
Elinvoima

Väestö

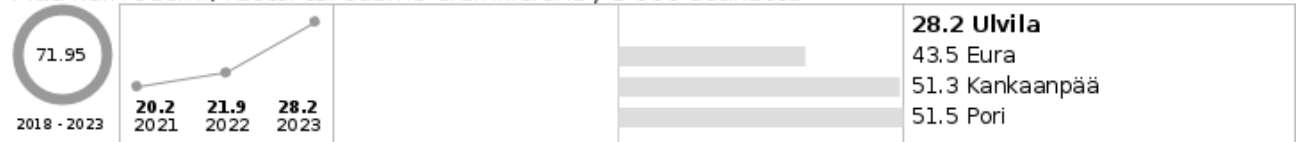
Väestö 31.12.

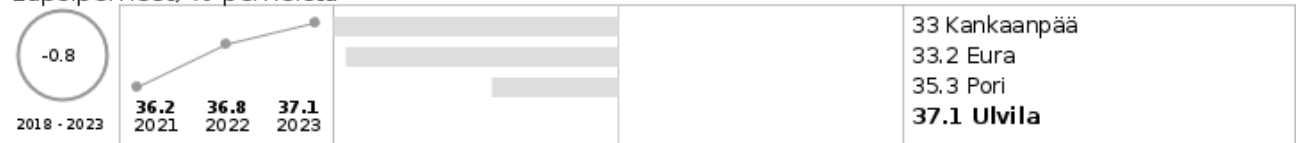
Huoltosuhde, demografinen

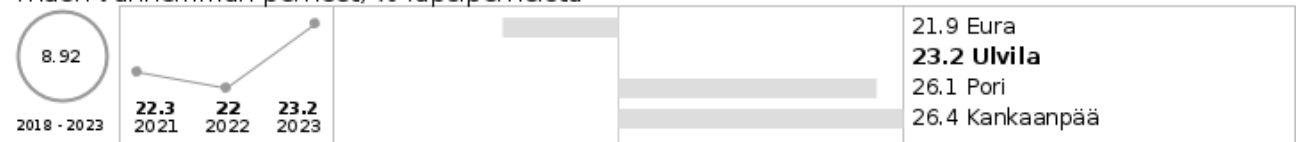
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

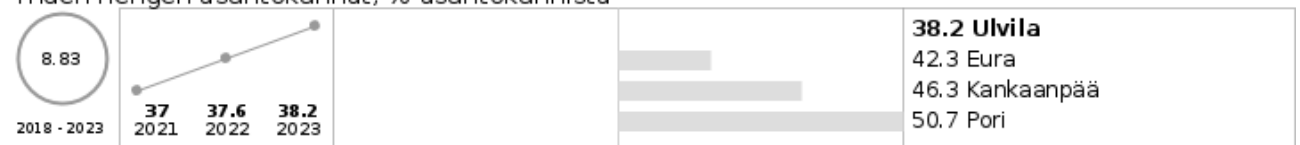
Lapsiperheet, % perheistä

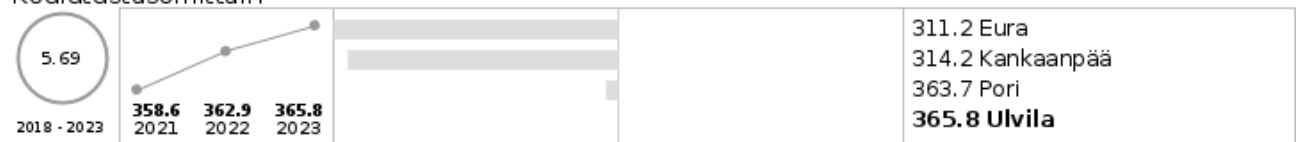
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

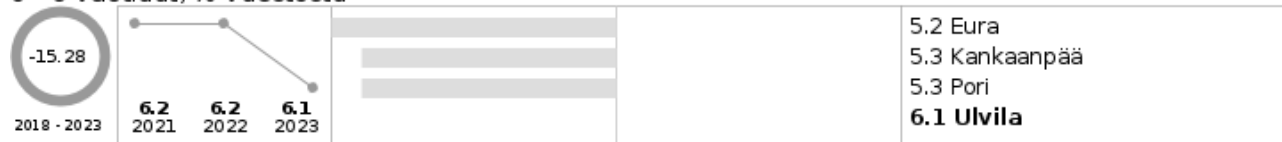
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

Koulutustasomittain

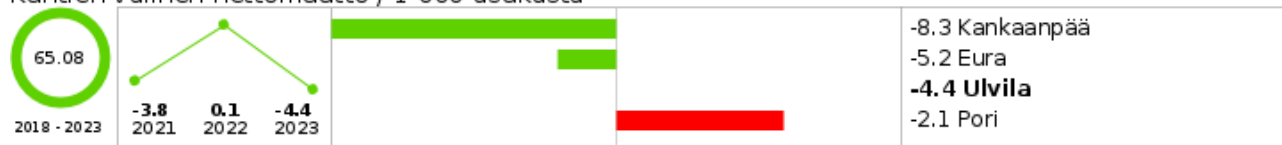
0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

Väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

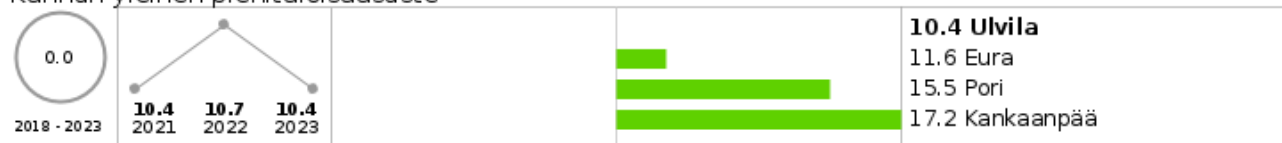

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

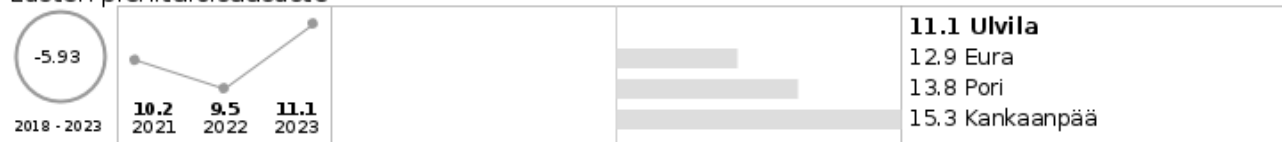

Elinvoima

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

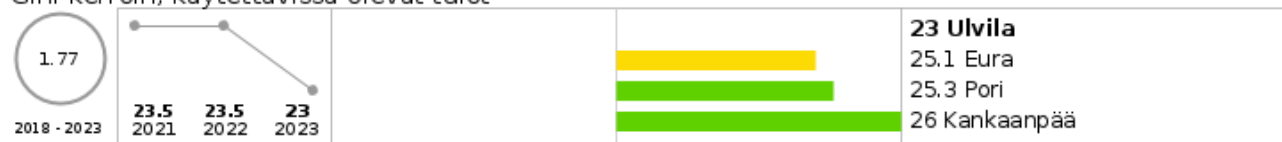
Lasten pienituloisuusaste

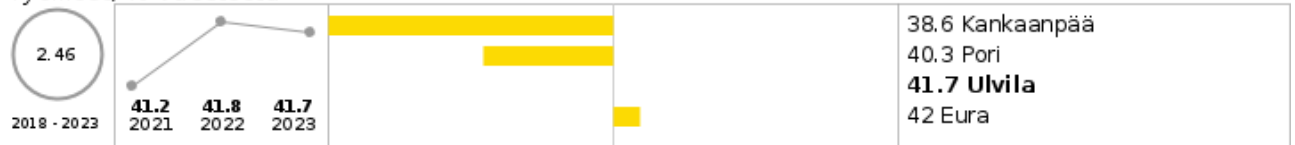
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

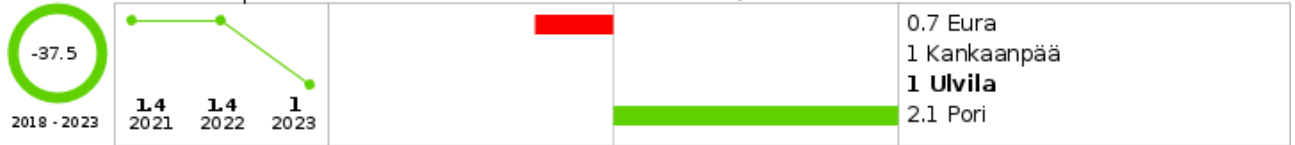
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Työlliset, % väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

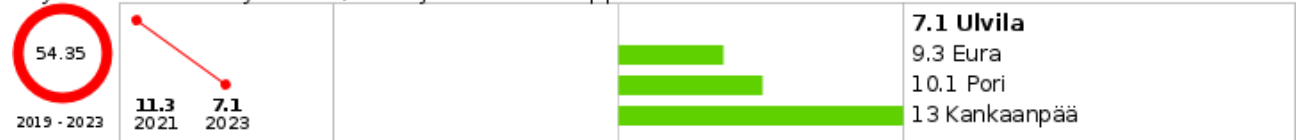

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

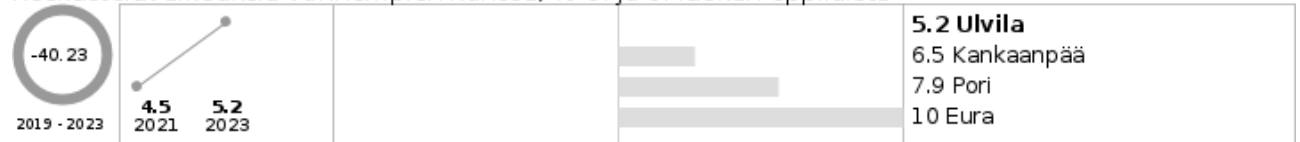
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

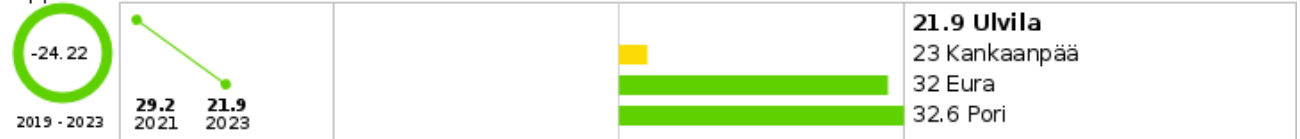
Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

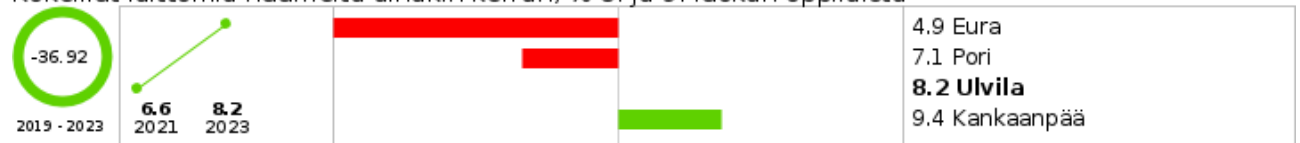
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

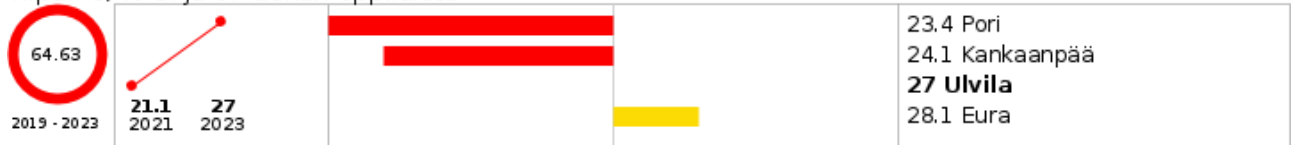
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

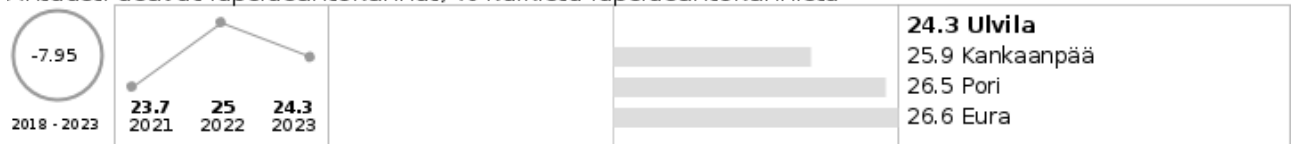

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Palvelut

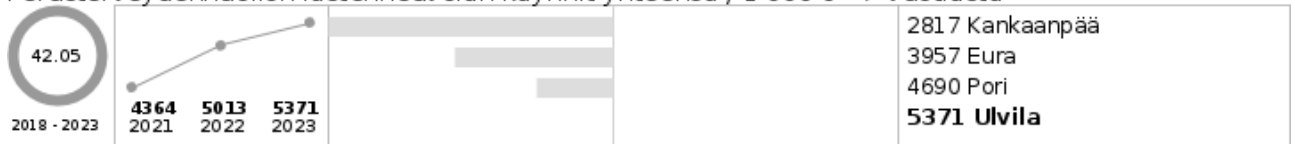
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

NUORET JA NUORET AIKUISET

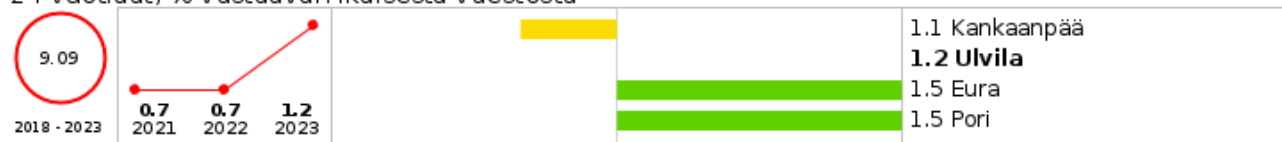
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

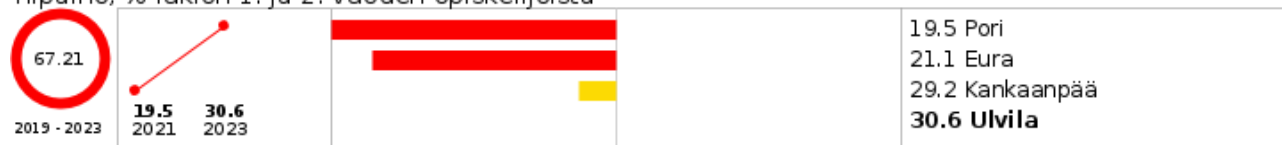
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

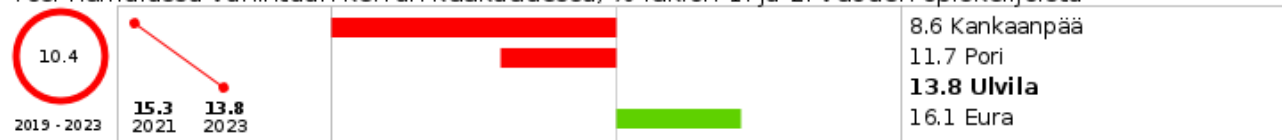
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

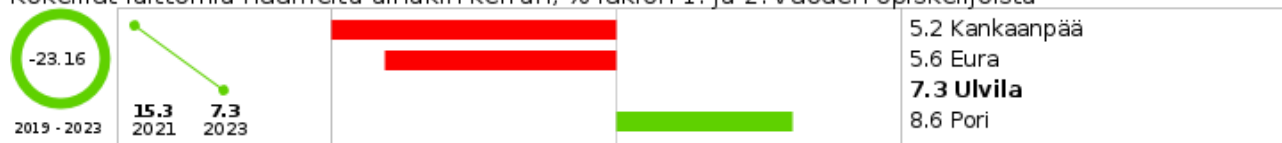
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

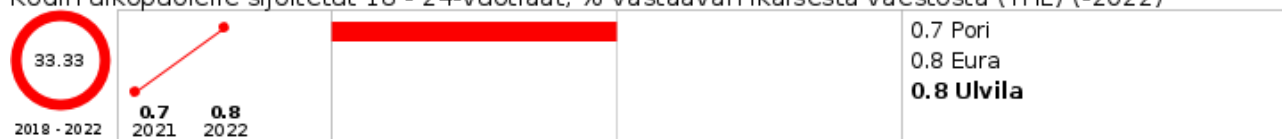

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

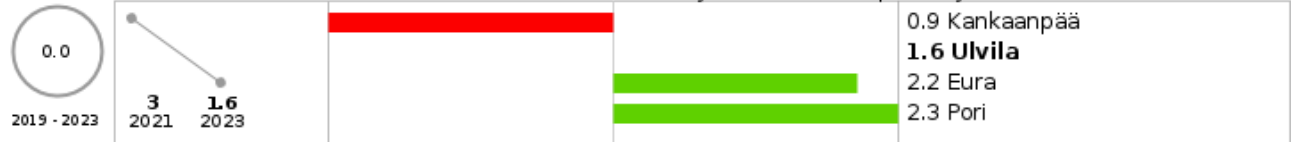

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

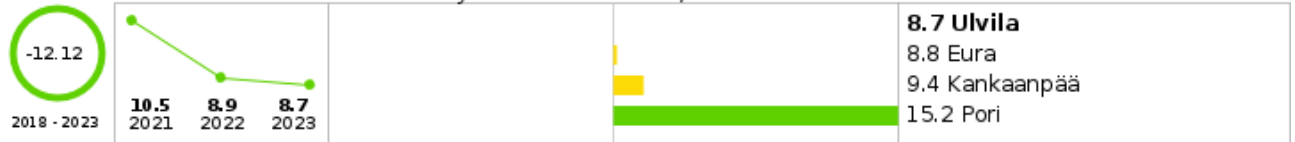
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL) (-2022)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Alioikeuksissa tuomitut 15 vuotta täyttäneet henkilöt / 1 000 vastaavan ikäistä

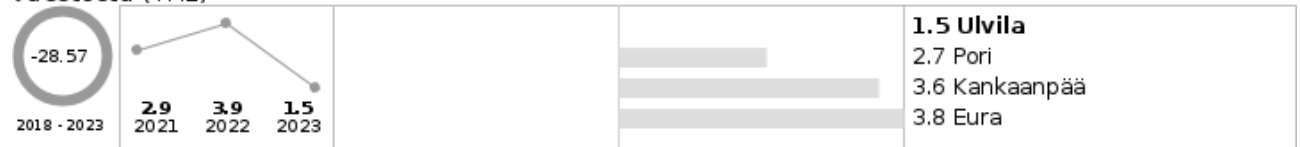
Rikoksista syylliseksi epäillyt 15 - 17-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

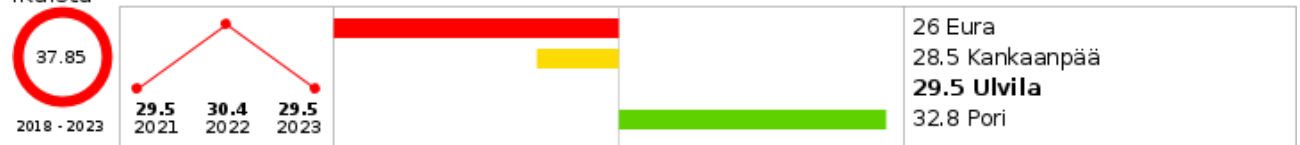

TYÖIKÄISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

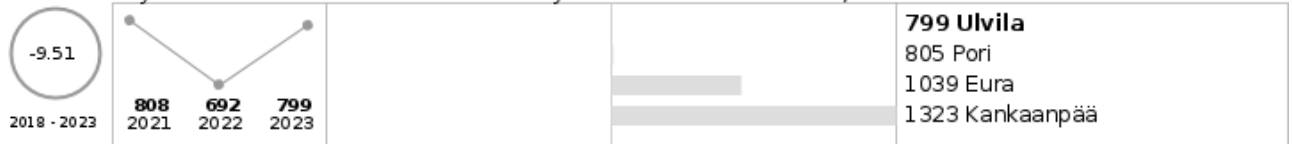
Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

IKÄIHMISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

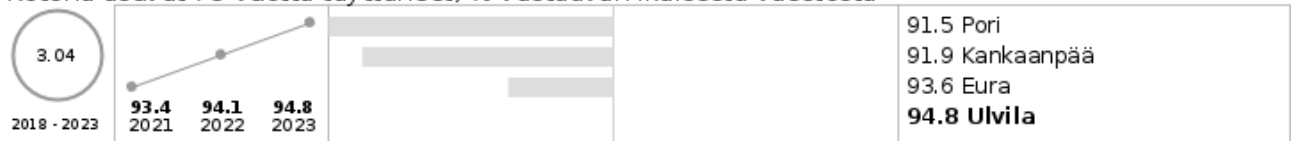
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

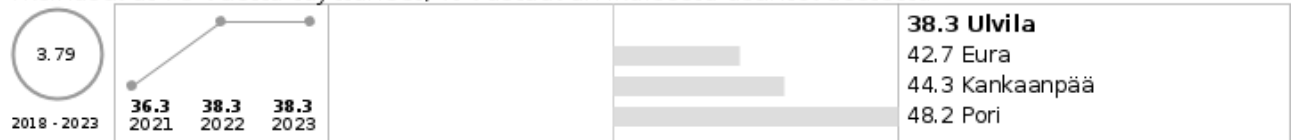

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä

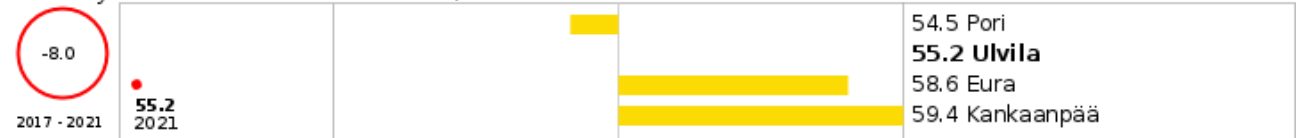

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

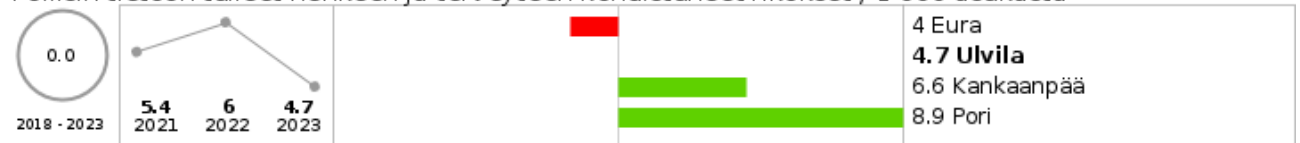
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

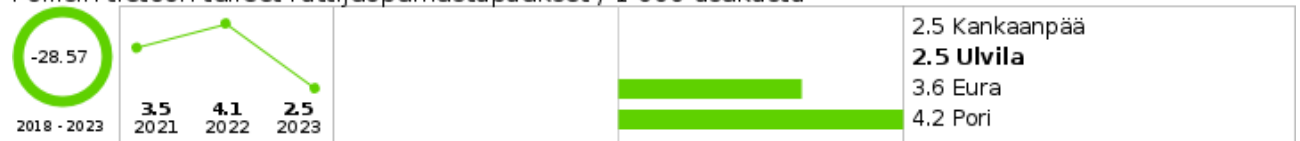
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta

Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syylliseksi epäilty / 1 000 asukasta

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

